Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

הײַנט 8 זײַטען.

NAJER FOLKSBLAT פרייז 20 גראשען

נײער פאָלקסבלאַט

אומפּאַרטייאישע פּאָליטיש-געזעלשאַפטליכע טאָג-צײַטונג

Nr. 159	Łódź, Sroda 10 lipca 1929	זיבעטער יאהרגאנג	לאדז מיטוואך, ב תמוז תרפ"ט	№ 159

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 24-71 — אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פּיעטריקאווער 21, טעל. 24-71

אַקציע צו בעקעמפען דעם קריזיס

קאָנפערענץ פון די האַנדעלס-קאַמערן מיט'ן פינאַנץ-מיניסטעריום — פּאָסטולאַטען פון די האַנדעלס-קאַמערן — פערטרויליכע קאָנפערענץ פון טעקסטיל-אינדוסטריעלער

לויט'ן פערלאַנג פונ'ם פערבאַנד פון די האַנדעלס-קאַמערן האָט דאָס פינאַנץ-מיניסטעריום בעשטימט אויף היינט מיטוואָך אַ קאָנפערענץ אויף וועלכער די האַנדעלס-קאַמערן וועלען פאָרשטעלען זייערע פּאָסטולאַטען צום פינאַנץ-מיניסטעריום.

אין צוזאַמענהאַנג דערמיט איז מאָנטאָג פאָרגעקומען אַ זיצונג פון דער שטייערן-קאָמיסיע ביי דער לאָדזער האַנדעלס-קאַמער.

ס'איז בעשלאָסען געוואָרען אַרויסצושטעלען פאָדערונגען וועגען צוטיילען אויף ראַטעס די שטייערן, איינשטעלען אַ ריטשאַלט פאַר די קליין-הענדלער און אַ רייה אַנד.

אַ חוץ דער דאָזיגער קאָנפערענץ וועט זיך די לאָדזער רעלעגאַציע בעמיהען וועגען אַ ספּעציעלער קאָנפערענץ, אויף וועלכער זי וועט אַרויסרוקען די פאָדערונג, אַז פאַר לאָדז זאָל געשאַפען ווערען אַ ספּעציעלע הילף, כדי צו גובר זיין דעם איצטיגען שווערען קריזיס.

*

(2) אין צוזאַמענהאַנג מיט דער לאַגע אין דער טעקסטיל-אינדוסטריע איז עהרגעכטען אין פּיעטריקאָוו פאָרגעקומען אַ פערטרוליכע קאָנפערענץ פון אינדוסטריעלער פון אַ גאַנצער רייה שטעט. אין דער קאָנפערענץ האָבען אַנטיילגענומען פאָרשטעהער פון לאָדז, טשענסטאָכאָוו, טאָמאַשאָוו, קעלץ און בענדין. די בעשלוסען פון דער קאָנפערענץ ווע רען לעת-עתה געהאַלטען בסוד.

מיניסטער הערמעס וועט ווייטער פיהרען די פּויליש-דייטשע אונטערהאַנדלונגען

בערלין, 9 (אַטע) די דייטשע אַוואַנד-פּרעסע פערנעהמט זיך ווייטער זעהר לעבהאַפט מיט דער פראַגע פון די פּויליש-דייטשע האַנדעלס-אונטערהאַנדלונגען. „בערלינער טאַגעבלאַט" בע-טאָנט, אין שייכות מיט דער נעכטיגער קאַבינעט-זיצונג, אַז מיניסטער הערמעס וועט ווייטער פיה-רען די אונטערהאַנדלונגען.

די מלוכה-פערשווערונג אין רומעניען
פולשטענדיג ליקווידירט

וויען, 9. (אַטע) פון בוקאַרעשט מעלדעט מען ווייטערע פרטים וועגען דער פערשווערונג געגען דער רעגירונג. די פערשווערער האָבען געהאַט בדעה צו אַרעסטירען דעם רעגענטען-ראַט, דעם פּרעמיער מאַניו, ווי אויך דעם אינערן- און קריגס-מיניסטער. אַלע רעגירונגס-בנינים האָבען געזאָלט פערכאַפּט ווערען דורך די פערשווערער, פיהרער פון אויפ-שטאַנד איז געווען גענעראַל סטורדזאַ, דער פיהרער פון בוקאַרעשטער אַרטילעריע-פּולק.

אין דער פערשווערונג האָבען זיך בעטייליגט דער געוועזענער קריגס-מיניסטער און דער הויפּט-מאַרשאַל אַנגעלעסקו, דער געוועזענער שעף פון גע-נעראַל-שטאַב פּרעסעזאַנו, ווי אויך דער אינספּעק-טאָר גענעראַל פּעטפאַלאַ. דער ציל פון די פער-שווערער איז געווען אַ מיליטער-דיקטאַטור.

בערלין, 9. (אַטע) אין שייכות מיט די נעכטיגע מעלדונגען וועגען אַ פערשווערונג אין בו-קאַרעשט האָט דער רומענישער פאָרשטעהער אין בערלין אַרויסגעגעבען אַ אָפיציעלע מעלדונג אי

וועלכער עס ווערט געזאָגט אַז אין דער שפּיץ פון דער פערשווערונג זענען געשטאַנען דער פּולקאָווניק סטאַיקאַ, פּולקאָווניק זאַמבריאַ, און פּאָרוטשניק געאָרגעסקו, ווי אויך מעהרערע אַרבייטער.

די שולדיגע זענען אַרעסטירט געוואָרען. די רוה איז אין ערגיץ נישט געשטערט געוואָרען.

אמעריקאַנישער פאָרשטעהער אויף דער קאָנפערענץ וועגען דער ענטשעדיגונג

ניו-יאָרק, 9 (אַטע). פון וואַשינגטאָן מעלדעט מען, אַז דער אַמעריקאַנישער פאָרשטע-העהר אין לאָנדאָן דאַוועס וועט זיך בעטייליגען אַלס נישט אָפיציעלער בעאָבאַכטער אויף דער רעפּאַ-ראַציע-קאָנפערענץ, אויב די לעצטע וועט פאָרקו-מען אין לאָנדאָן.

האַנדעלס-בעציהונגען מיט סאָוויעט-רוסלאַנד
ווילען אָנקניפּען די פעראייניגטע שטאַטען פון צפון-אַמעריקאַ

לאָנדאָן, 9 (אַטע) דיילי טעלעגראַף מעל-דעט פון ניו-יאָרק, אַז די אַמעריקאַנישע רעגירונג האָט בעשלאָסען אַרויסצושיקען אין די נאָהנסטע טעג אַ ספּעציעלע ווירטשאַפטליכע קאָמיסיע, וואָס זאָל בעזוכען סאָוויעט-רוסלאַנד. די אויפגאַבע פון דער דאָזיגער קאָמיסיע וועט זיין אָנצוקניפּען נאָר-מאַלע האַנדעלס-בעציהונגען מיט סאָוויעט-רוסלאַנד. דער צוזאַמענשטעל פון דער קאָמיסיע איז נאָך נישט בעקאַנט.

ערב אַ נייע רעוואָלוציע אין פּאָרטוגאַל

לאָנדאָן, 9. (אַטע) .פון ליסאַבאָן מעל-דעט מען, אַז די לאַגע איז ראַרט זעהר אָנגעשטרענגטע. אין די לעצטע טעג זענען געמאַכט גע-וואָרען אַ סך אַרעסטען. די רעגירונג האָט מורא פאַר ערנסטע אומרוהען. צווישען אַנדערע איז אויך אַרעסטירט געוואָרען דער מאַרשאַל נאָמעס דע קאָסטאַ.

פאַר אַ מיליאָן דאָלאַר אָפּיום
האָט קאָנפיסקירט די אַמעריקאַנישע פּאָליציי

לאָנדאָן, 9 (אַטע) פון סאַן-פראַנציסקא מעלדעט מען, אַז אין באַגאַזש פון דער פרוי פון אַ בעאַמטען פון כינעזישען קאָנסולאַט האָט מען ענטדעקט אַ גרויסען סכום אָפּיום אויף אַ סומע פון אַ מיליאָן דאָלאַר.

דער טראַנספּאָרט אָפּיום איז קאָנפיסקירט געוואָרען. דער דאָזיגער פאַקט האָט אַרויסגערופען אַ גרויסע אויפרעגונג אין די אַמעריקאַנישע רע-גירונגס-קרייזען ווי אויך אין די דיפּלאָמאַטישע ספערען.

קאַטאַסטראָפאַלע פערפלייצונג
אויפ'ן ווייטען מזרח

ריגאַ, 9. (אַטע) .פון מאָסקוואַ מעלדעט מען, אַז אויף דעם סאָוויעטישען ווייטען מזרח האָט אַ גרויסע פערפלייצונג אָנגעמאַכט ריזיגע היזקות. זייט איניגע וואָכען פאַלען שטאַרקע רעגענס, צו-ליב וואָס איניגע סיבירער טייכען זענען אַרויס פון די ברעגעס. דאָס וואַסער האָט פערגאָסען די שטאָט רושאַלינדי און די אַרומיגע דערפער פער-ניכטענדיג די תבואות אויף די פעלדער. פון דער פערפלייצונג האָבען אויך געליטען די שכנישע כינע-זישע פּראָווינצען. אין דער אומגעגענד פון טייך וועאַ האָט דאָס וואַסער פערגאָסען איניגע פאַ-בריקען, גרובען ווי אויך איניגע דערפער. די באַהן און טעלעגראַף-קאָמוניקאַציע איז איבערגעריסען. צוליב דעם, וואָס די רעגענס געהען ווייטער און דאָס וואַסער הויבט זיך מיט צעהן צענטימעטער אין אַ שעה, איז פערהאַן אַ מורא, אַז די פערפלייצונג אויפ'ן מזרח וועט אָננעהמען אַ קאַטאַסטראָפאַלען כאַראַקטער.

צוליב דעם ווייטען שטח, איז די רעטונגס-אַקציע זעהר בעשווערט.

ריזיגע פערפלייצונג אין אינדיען

לאָנדאָן, 9 (אַטע) פון מאַדראַס מעלדעט מען, אַז אין די מערב-פּראָווינצען פון אינדיען פאַלט שוין זייט איניגע טעג געוואַלדיגע שטורם-רעגענס. די פעלדער זענען איינגאַנצען פערגאָסען געוואָרען. די בעפעלקערונג פון די בעדראָהטע שטחים אַנטלויפט אין פּאַניק. די דערפער און שטעטלעך נעבען די טייכען ווערען עוואַקואירט.

די פערפלייצונג פון די טייכען האָט אָנגע-מאַכט געוואַלדיגע, מאַטעריעלע היזקות ווי אויך געפאָדערט אַ סך מענשליכע קרבנות.

אַ גרויסע שרפה אויפ'ן קעלצער וואָקזאַל

קעלץ, 9 (ספּ. טעל.) נעכטען נאָכמיטאָג איז נעבען דעם וואָקזאַל אויסגעבראָכען אַ שרפה אין אַ הילצערנעם מאַגאַזין. דער גאַנצער בנין אין וועלכען עס האָבען זיך געפונען גרויסע זאַ-פּאַסען תבואה, מעהל, פּאַפּיר און אַנדערע זאַכען, וואָס האָבען געהערט צו די אָרטיגע בענק און סוחרים. דער שאָדען בעטרעפט 250 טויזענד זלאָטעס.

וויכטיג נייעס !!!
פאַר די איינוואוינער פון דער נאָוואָמיעסקאַ-גאַס און אומגעגענד !
דער בעוואוסטער כשר'ער רעסטאָראַן
י. רייכמאַן, 28 נאָוואָמיעסקאַ 28 טעל. 45-97
גיט אַרויס צום איצטיגען זומער-סעזאָן
געשמאַקע און געזונדע מיטאָגן פון 2.25 זל. און
צו אַוואַנדבראָטען גיב איך אַרויס טעגליך וועמפּלעך מיט קישקע, טשולענט, גולאַש, גראַשלעך א. אַז. וו.
דער בופעט איז פערזעהען מיט די בעסטע פרישסטע צובייסען.
אָריגינעלער אָקאָטשימער ביער אויפ'ן אָרט.
— שנעלע און סאָלידע בעדינונג. —

צענטראַלער יודישער האַנדווערקער-פערבאַנד
פּאָלודניאָוואַ 4, טעל. 26-07.
אין צוזאַמענהאַנג מיט דער ערעפענונג פון דער האַנדווער-קער-קאַמער, וועלכע קומט פאָר זונטאָג, דעם 14-טען ד. ח. 12 אַ זייגער מיטאָג, אָרדענט איין די צענטראַלע פון האַנדווערקער-פערבאַנד אין לאָדז, (פּאָלודניאָוואַ 4)
אַ פייערליכען מיטינג
וועלכער וועט פאָרקומען אין אונזער לאָקאַל זונטאָג, דעם 14-טען ד. ח., 10.30 אַ זייגער פאַרמיטאָג, אויף דאָס טעמע:
אונזערע אויפגאַבען אין דער האַנדווערקער-קאַמער
מיט פאָרטרעגען וועלען אַרויסטרעטען אונזערע פאָרשטעהער אין דער „האַנדווערקער-קאַמער".
8253

פויערס ערמאָרדן א יוד. הענדלער אין וואָלין

ראָווגאָ, (י.ט.א.) צוויי פויערים, איינוואוי-נער פון דאָרף ספּאַסאָוו, דובנער קרייז, האָבען ערמאָרדעט צוליב רויב-צוועקען דעם יודישען בהמות-הענדלער זלמן שאַמעס, 40 יאָהר אַלט, פון שטעטעל אָזיצראַ (דובנער קרייז). די רציחה איז געשעהן אין אַ וואַלד-וועג. די מערדער האָ-בען ביים ערמאָרדעטען צוגערויבט 100 רובעל אין גאָלד און וועקסלען. אויף די שפּורען פון די מערדער איז די פּאָליציי געקומען אַ דאַנק די אָנווייזונגען פון דער קליינער טאָכטער פון אַ דאָרטיגען וואַלד שומר. דער ערמאָרדעטער שאַ-מעס האָט איבערגעלאָזען אַ פרוי מיט 2 קינדער.

האַנדעל צווישען רוסלאַנד און אַמעריקע

לאָנדאָן 9 (ספּ. טעל.) ווי עס טיילט מיט דער „ניו יאָרק וואָרלד" האָט דער פּרעזידענט הובער אין אַ געשפּרעך מיט אַ דעלעגאַציע פון אַמעריקאַנישע פינאַנסיסטען און אינדוסטריעלער, בעטאָנט, אַז די אַמעריקאַנער רעגירונג וועט אין גיכען בעטראַכטען די פראַגע וועגען אָנערקענען סאָוויעט-רוסלאַנד דע יורע.

מען טיילט אויך מיט, אַז צוליב דעם פער-שטאַרקטען האַנדעל מיט סאָוויעט-רוסלאַנד, האָט דער פּרעזידענט הובער בדעה צו שליסען מיט די סאָוויעטען אַ האַנדעלס-אָפּמאַך.

יודישע פרוי שפּרינגט פון 3. שטאָק און פאַלט טויט אויפ'ן אָרט

וואַרשאַ, 9 (טעלעפאָניש). אויף גענשאַ 11 איז צום דאָרטיגען איינוואוינער ראָזענבליט געקומען צו פאָהרען פון דעמבלין זיין שוועסטער, די 37-יעהריגע רחל איזערפאַטער. מיט 6 חדשים צוריק איז די פרוי געוואָרען אַן אַלמנה און די פרוי האָט פון דער צייט געליטען אויף אַ נער-ווען-ערשיטערונג.

נעכטען 6 בעגינען איז די אַלמנה שטילער-הייט אויפגעשטאַנען און איז אַרויס אויף די טרעפּ, אַראָפּשפּרינגענדיג פון 3-טען שטאָק און געבלי-בען טויט.

מערדער בעשולדיגט אַ יוד, אַז ער האָט איהם אָנגערעדט צו מאָרדען

רישא. — לעצטענס איז דאָ פאָרגעקומען אַ פערהאַנדלונג אין געריכט וועגען אַ מאָרד, וואָס איז אויסגעפיהרט געוואָרען אויף דער פרוי חיה ליבערמאַן פון סאָקאָלאָוו ביי רישא אַ אַלמנה 70 יאָהר אַלט, אַ בעקערין.

אַלס מערדער איז געוואָרען אָנגעקלאָגט פראַנ-צישעק כמיעל 22 יאָהר אַלט פון דאָרף ניענאַ-ראָווקאַ ביי סאָקאָלאָוו. דער מערדער בעהויפּטעט פון אָנפאַנג אָן, אַז צום דאָזיגען מאָרד האָט איהם אָנגערעדט אַ יוד מאיר ליבערמאַן 30 יאָהר אַלט אַ קרוב פון דער דערמאָרדעטער אלמנה, ביי וועלכער ער האָט געאַרבייט אַלס בעקער געזע-לען און ביידע זענען זיי געוואָרען אָנגעקלאָגט פאַר מאָרד פון חיה ליבערמאַן.

דעם קריסט האָט פערטיידיגט דר. ליוואַ און דעם יוד ר"ר לאַנדוי פון פשעמישל. דער קריסט בעהויפּטעט אַז דער יוד האָט איהם צו דער ראַזי-גער טאַט אָנגערעדט און דערפאַר איהם געגעבען 200 זלאָטעס „שכירות" כדי אַט די 70 יעהריגע אלמנה מיט אַ שטומפּיגער האַק אין מיטען העלער טאָג בשעת מיטאָג-עסען צו הרג'ענען.

דער פּראָצעס האָט אַרויסגערופען אַ געוואַל-דיגע פעראינטערעסירונג אין שטאָט. דער גע-ריכטס-זאַל איז געווען פול געפּאַקט. דערווייל האָט מען נעמוזט אָפּלעגען די פערהאַנדלונג.

170 שוועדישע פאַמיליעס קעהרען זיך אום נאָך 300 יאָהר אַהיים

אָסלאָ. אין זיד-רוסלאַנד נישט ווייט פון כערסאָן זענען פאַראַן איינינע דערפער, בע-וואוינט דורך שוועדישע פויערים. זייערע אור-אורעלטערן זענען אין 17 יאָהרהונדערט פערשיקט געוואָרען דורך דער רוסישער מאַכט פון זייערע וואוינערטער אַרום באַלטישען ים אויף דרום. אָבער אויך אויף זייערע נייע וואוינערטער זענען זיי געבליבען טריי זייער שוועדישער שפּראַך און זיטען און האָבען זיך בכלל געפיהלט אַלס שוועדען. דער גאַנצער ישוב צעהלט אַרום 170 משפּחות.

נישט לאַנג האָט זיך צווישען דעם דאָזיגען ווייטען שוועדישען אינזעלע אין די רוסישע סטעפּעס אָנגעהויבען אַ בעוועגונג אַריבערצוּוואַנדערן קיין שוועדען, און זיי האָבען אָנגעהויבען אַפילו אַ קאָנקרעטע אַקציע אין דער ריכטונג.

די צייט איז קיין שוועדען געקומען פון יע-נעם ישוב פּאַסטאָר האַאַס און דער פויער בוסקאַס צו פּועל'ן אונטערשטיצונג פאַר די דאָזיגע פער-וואַגעלטע שוועדען, וואָס ווילען זיך אומקעהרען צו זייער שטאַם.

דעם געדאַנק האָט מען אויפגענומען מיט גרויסער סימפּאַטיע ביי דער רעגירונג און אין דער געזעלשאַפט. מען האָט אָנגעהויבען צו פיה-רען אונטערהאַנדלונגען מיט די סאָוויעטען. די אונטערהאַנדלונגען האָבען געפיהרט צו אַ פּאָזי-טיווען רעזולטאַט און פון די סאָוויעטען איז דער-האַלטען געוואָרען אַן אָפיציעלע מיטטיילונג, אַז זיי גיבען די 170 פאַמיליעס וועגען וועלכע דאָ רעדט זיך, די נייטיגע ערלויבעניש צו פערלאָזען רוסלאַנד.

אין שוועדען האָט זיך געגרינדעט אַ קאָמי-טעט, וועמענס אויפגאַבע איז אויפצונעמען די איינוואַנדערער.

דער טראַנספּאָרט וועט פאָרקומען אונטערן שוץ פון שוועדישען „רויטען קרייץ". דער פּלאַן איז, אַז מען זאָל אַלע צוריקקריגענדע צוזאַמענ-ברענגען קיין כערסאָן, און פון דאָרטען זאָלען זיי פאָהרען אויף 2 שיפען קיין קאָנסטאַנצאַ אין רו-מעניען. נאָכהער זאָלען זיי פאָהרען מיט אַן עקס-טראַ-צוג קיין סאַסניץ און ווייטער מיט אַ שיף ביז שוועדען. עס איז אויך דאָ אַ פּלאַן מען זאָל די 170 פאַמיליעס איינקוואַרטירען אין שוועדישע דערפער ביי פויערים, וואו זיי זאָלען זיך אויס-רוהען און קומען צו זיך פון דער רייזע, און נאָכ-הער וויל מען פּרובען צו שאַפען זיי מיטלען און אַלע מעגליכקייטען, אַז זיי זאָלען קאָנען ווייטער זיך בעשעפטיגען מיט זייער ערד-אַרבייט.

„די יודען זענען אונזער אונגליק".

בערלין. (י.ט.א.) די נ ציאָנאַל-סאָציאַליס-טישע אַרבייטער-פּאַרטיי אין קעלן האָט אויף איי-נער פון די דאָרטיגע בעלעבטעסטע גאַסען אויף אַ מויער בעפעסטיגט אַ שילד מיט ריזען-אותיות: „די יודען זענען אונזער אונגליק". פּאָליציי האָט בעזיי-טיגט דעם שילד און איהם צובראָכען. די אַנטיסעמיטען האָבען אָנגעקלאָגט די פּאָליציי אין געריכט, פאָדערענדיג שאָדען-ערזאַץ. דאָס געריכט האָט אָפּגעוואָרפען די אָנקלאַגע.

וואָכען-מערק אין אונגאַרן וועלען נישט פאָרקומען אום שבת

בודאַפּעשט, (י.ט.א.) אויף אַ פערוואַל-טונגס זיצונג פון אונגאַרישען רבנים-פערבאַנד האָט דער בודאַפּעשטער רב-הכולל ד"ר שמעון העוועזי מיטגעטיילט, אַז דאָס האַנדעלס-מיניסטע-ריום האָט מסכים געווען אויף איבערוקען די וואָ-כען-מערק, וואָס קומען פאָר אום שבת, אויף אַנ-דערע טעג פון דער וואָך.

פאַרשטעהער פון דער רעגירונג ביים כותל מערבי

לאָנדאָן 9 (י.ט.א. טעלעגראַפיש) פון ירושלים טיילט מען מיט, אַז פאַרשטעהער פון דער רעגירונג האָבען פרייטאָג אין אָוונד בעזוכט דעם כותל מערבי, בעת די יודישע תפילות, כדי אָבזושטעלען די אַראַבישע שטערונ-גען.

אינ'ם זעלבען ענין האָבען זיי אויך בעזוכט דער רב הכולל קוק.

אלוועלטליכע קאָנפערענץ פון די רעכטע פ"צ

בערלין, די 8 אַלוועלטליכע קאָנפערענץ פון די רעכטע פ. צ. וועט פאָרקומען אין בער-לין פונ'ם 18 ביז'ן 24 יולי.

צו דער קאָנפערענץ וועלען קומען פאָרטרע-טער פון א"י, אַמעריקא און פון 12 אייראָפּעאישע לענדער.

בלוטיג-געיעג אויף באַנדיטן אין וואַרשאַ

ווי אַזוי מ'האָט אַרעסטירט די מערדער פון הויזווירט טשערמינסקי א שיסעריי צווישען פּאָליציי און א באַנדיט

וואַרשא. 9 (טעלעפאָניש) דער אויספאָרשונגס פּאָליציי, איז געלונגען צו דערגעהן, ווער עס זענען געווען די מערדער פון הויז-ווירט טשערמינסקי, וועלכען מען האָט אויף אַ בעסטיאַלישען אופן דער-מאָרדעט אין זיין וואוינונג אויף ווספּולנאַ 40.

אַרום 3 ביינאַכט האָבען 2 אַגענטען פון אויספאָרשונגס-אַמט בעקומען אַן אָנווייזונג דורכ-צופיהרען אַ רעוויזיע אין דער „מלינה" פון בעקאַנ-טען גנב סטעפּאַן פּאַפּלאַווסקי (ריבאַקי 7). די „מלי-נה" געפינט זיך אויפ'ן פּאַרטער אין אַ לאַנגען, פינסטערען קאָרידאָר.

אַרום האַלב 4 זענען די אַגענטען, ביי דער שיין פון עלעקטרישע לעמפּלעך, אָנגעקומען אויפ'ן אָרט און האָבען אָנגעקלאַפּט אין טהיר.

אויף דער פראַגע — ווער געהט? — האָבען די אַגענטען אָפּגעענטפערט:

— מאַך אויף, אַן איינגענער...

די טהיר האָט זיך שנעל אויפגעמאַכט און די אַגענטען זענען מיט רעוואָלווערן אין די הענד אַריין אין דער וואוינונג.

פּאַפּלאַווסקי'ס ברודער דער 24-יעהריגער באָ-לעסלאַוו, וועלכע די אַגענטען זענען געקומען אַרעס-טירען אַלס אַנטיילנעהמער אין מאָרד, האָט אָנגע-הויבען אַנטלויפען. די אַגענטען האָבען מיט איין שפּרונג דורכ'ן פענסטער, זי דאָרט געפונען אין גאָרטען און אָנגעהויבען נאָכיאָגען דעם באַנדיט. איבער'ן וועג האָבען זיי זיך פערפּלאָנטערט אין אַ שטעכערינען דראָהט, וועלכען דער אַנטלויפענדער באַנדיט האָט בעוויזען אויסציהען איבער'ן גאָרטען נישט קוקענדיג אויף די וואונדען, וועלכע זיי האָבען דערביי בעקומען, האָבען די אַגענטען נישט אָפּגעהאַלטען דעם געיעג.

דער באַנדיט האָט דאַן אַרויסגעכאַפּט אַ רע-וואָלווער און אויף די אַגענטען געעפענט אַ שיסע-ריי. די אַגענטען האָבען, בעהאַלטענדיג זיך איז אַ גרוב, געענטפערט מיט פייער און עס איז ענט-שטאַנען אַ פאָרמעלער שלאַכט. די שיסעריי האָט געדויערט ביז 20 מינוט. דערשלעפענדיג זיך צום ווינקעל פון גאָרטען, איז דער באַנדיט ענדליך גע-פאַלען אַ פערוואונדעטער אונטער'ן פענסטער פון יוחיטען מילך-הענדלער יאַנקעל זילבערבערג.

אין דער וואוינונג פון יודען איז בשעת מעשה אויסגעבראָכען אַ שרעקליכער טומעל און די שטוב-מענשען זענען געלאָפען זיך אויסבעהאַלטען אין קעלער.

דער באַנדיט באָלעסלאַוו פּאַפּלאַווסקי האָט בעקומען אַ קויל אין זמויל'או זוי איז געבליבען שטעקען אין חוט-השדרה. אַ צווייטע קויל האָט איהם געטראָפען אין פוס. אין אַ שווערען צושטאַנד איז דער באַנדיט אָפּגעפיהרט געוואָרען אין שפּיטאָל.

באַלד נאָך דער שיסעריי איז אַרעסטירט גע-וואָרען די גאַנצע באַנדע, וועלכע האָט זיך בעטייליגט אין בלוטיגען מאָרד. דאָס זענען:

דער ברודער פון פערוואונדעטען באַנדיט, סטע-פאַן פּאַפּלאַווסקי, וועלכער האָט בעת'ן אַרעסט גע-טראָגען אויף די פינגער 2 פינגערלעך פון ער-מאָרדעטען טשערמינסקי, פּאַפּלאַווסקי'ס שוואָגער אַלעקסאַנדער זאַלעווסקי (ריבאַקי 30) מיט זיין געליבטער יאַנינאַ יאַוואָרסקאַ (נאָוואָמייסקאַ 5), דער איינברעכער וואַצלאַוו קאַמינסקי (פרעטאַ 41), וועל-כען מען האָט געפּאַקט צוזאַמען מיט זיין געליבטער יאַנינאַ אייטעל אין דער „מלינה" אויף דלוגאַ 61.

די דאַקטילאָסקאָפּישע צייכענס אויפ'ן מעסער מיט וועלכען מע האָט ערמאָרדעט טשערמינסקי'ן האָבען געשטימט מיט די צייכענס פון קאַמינ-סקי'ס פינגער.

קאַמינסקי האָט זיך נאָך אַ קורצען פערהער מודה געווען צום מאָרד, ערקלערענדיג, אַז מען האָט איהם פאַר דער „אַרבייט" בעצאָהלט 500 זלאָטעס מזומן...

די אַרעסטירטע באַנדיטען האָבען אָנגעהערט צו די געפערליכסטע רויבער, וועלכע מען האָט אין דער אונטער-וועלט גערופען „בלוטיגער לעגיאָן".

באַראָן דזשעמס ראָטשילד פערשריבען אין „ספר-הזהב"

ירושלים. (יט"א) אויף דער יעהרליכער פערזאַמלונג פון וויין-פּראָדוצענטען אין ארץ-ישראל. איז די טעג אָפּגעהאַלטען געוואָרען אין ראשון-לציון איז בעשלאָסען געוואָרען איינצושרייבען אין גאָלדענעם בוך פון קרן-קימת דעם נאָמען פון רעפּ. דזשעמס ראָטשילד, דעם זוהן פון באַראָן ראָטשילד („הנדיב הידוע").

יובילעי פון דר. יאָרק שטיינער

ווין, (יטא) דער בעקאַנטער שריפטשטע-לער און געלעהרטער דר. יאָרק שטיינער פייערט איצט זיין 70-יעהריגען געבורטס-טאָג. דר. שטיי-נער איז געווען איינער פון די ערשטע מיטאַר-בייטער פון דר. הערצל. בעת דער מלחמה-צייט האָט ער זיך געפונען אין שווייצאַריען, וואו ער האָט וואַרם פּראָפּאַגירט די ציוניסטישע אידעען צווישען פיעל פיהרענדע דיפּלאָמאַטען. מיט יאָה-רען צוריק האָט ער אַרויסגעגעבען אַ בוך וועגען די מעגל-כקייטען פון אַקערבוי אין ארץ ישראל, וואָס האָט איהם פערשאַפט גרויס אָנזעהען אין יודישע קרייזען.

אַרביטראַזש אין ניו-יאָרקער שניידער-שטרייק

ניו-יאָרק, 9 (י.ט.א. טעלעגראַפיש) אויף אַ קאָנפערענץ צווישען די שטרייקענדע שניידער-אַרבייטער און די אונטערנעמער איז בעשלאָסען געוואָרען איינצוגעהן אויף אַן אַרביטראַזש.

אַלס אַרביטער איז אויסגעוועהלט געוואָרען דער יודישער וויצע-גובערנאַטאָר פון ניו-יאָרק, הערבערט לעמאַן.

ערב דעם 16-טען ציוניסטישען קאָנגרעס

ענדגילטיגער וואַהל-רעזולטאַט אין א"י צום ציוניסטישען קאָנגרעס

ירושלים, 9 (י.ט.א. טעלעגראַפיש) די ענדגילטיגע רעזולטאַטען פון די וואַהלען צום ציוניסטישען קאָנגרעס זענען פאָלגענדע:

הסתדרות—18, מזרחי און רעוויזיאָניסטען — צו 3, אַלגעמיינע ציוניסטען — 2, דעמאָקראַטען, נאַציאָנאַליסטען און תימנים — צו 1.

די קאָנגרעס-וואַהלען אין בולגאַריען

סאָפיא, (י.ט.א.) אין די וואַהלען אין בול-גאַריען צום ציוניסטישען קאָנגרעס האָבען די אַלגעמיינע ציוניסטען בעקומען צוויי מאַנדאַטען און די פעראייניגטע אַרבייטער-גרופּירונגען איין מאַנדאַט. די רעוויזיאָניסטען, וואָס האָבען קיין מאַנדאַט נישט בעקומען, פאָדערן אַ רעוויזיע פון די וואַהלען. זיי בעהויפּטען, אַז אין די וואַהלען זענען פאָרגעקומען אונרעגעלמעסיגקייטען.

נאָך די קאָנגרעס-וואַהלען אין עסטרייך

ווין, (י.ט,א.) „די נייע וועלט" (אָרגאַן פון איחוד. שטריקער) טיילט מיט פאָלגענדע רע-זולטאַט פון די קאָנגרעס-וואַהלען אין עסטרייך: ליסטע פון ראַדיקאַלע ציוניסטען 1661, אָפּיציע-לע ליסטע (דר. פרידמאַן) 939, פּועלי-ציון-התאחדות—679, מזרחי 164, רעוויזיאָניסטען 198 שטימען. די ראַדיקאַלען פאָדערן 2 מאַנדאַטען. ווי בעקאַנט, האָט די וואַהל-קאָמיסיע בעשטימט צו איין מאַנדאַט פון די דריי ערשטע ליסטעס.

„אײדעלע" ענינים
וועגן אויפזיכטען און באַנקראָטען

דער וויצע־פּרעזעס פון קרייזגעריכט אין וואַר־שאַ, ריכטער סטעפאַן זאַבאָראָווסקי האָט אין אַ געשפּרעך אַרויסגעזאָגט זיין מיינונג וועגן דער איצטיגער לאַגע אין האַנדעל און אינדוסטריע, און וועגן דעם מבול פון „אופּאַדלאָשטשין" און גע־ריכטס־אויפזיכטען.

ריכטער זאַבאָראָווסקי האָט ערקלערט, אַז „נאַרוואָרען" ווערען געגעבען גאָר רייכערע און גרע־סערע פירמען.

אַזעלכע פירמען, וואָס זענען רעגיסטרירט, פיהרען האַנדעלס־ביכער, האָבען אַ גוטען שם אין די האַנדעלס־קרייזען, בעזיצען אַן אַקטיוו פולע דעקונג פאַר זייערע חובות און דער פּראָיעקטירטער סאַנאַציע־פּלאַן, איז ביי זיי אַ רעאַלער.

די דאָזיגע פירמען זענען געצוואונגען אָפּ־צושטעלען די צאָהלונגען, צוליב דעם צו קליינעם איינלאַגס־קאַפּיטאַל, אויף צו פיהרען אַנ׳אונטער־נעהמונג מיט אַ ברייטען פּערנעהם און צוליב׳ן פעהלען פון רעזערוו־קאַפּיטאַלען אויף צו דעקען די הזיקות.

ביי אַזעלכע בערינגונגען וואָלטען די הער־מאָהנטע פירמען געקענט עקזיסטירען נאָר ביי אַ הויכען און לייכטען קרעדיט, און דאָס פעהלען פון פּליסיגען מזומן אויפ׳ן געלד־מאַרק מוז זיך קאַטאַסטראָפאַל אָפּרופען אויף זייערע אונטער־נעהמונגען.

אויף דער פראַגע, צי די געריכטס־נאַרוואָרען זענען צוועקמעסיג, און צי מאַכען זיי טאַקע ווידער געזונד די געדריקטע אונטערנעהמונגען, האָט ריכ־טער זאַבאָראָווסקי געענטפערט:

— דער סאַנאַציע־פּלאַן פון די דאָזיגע אונ־טערנעהמונגען האָט געזאָלט בעשטעהען אין דעם, אַז ס׳זאָלען פערקויפט ווערען פערשידענע געגענ־שטאַנדען, ס׳זאָלע פערמאַכט ווערען פיליאַלען, אָ־דער די קורצטערמיניגע חוב׳ות זאָלען פערטוישט ווערען אויף לאַנגטערמיניגע, אין דער ווירקליכקייט אָבער קומען די בעלי־חובות אַדורך מיט די נאַ־רוואָר־פירמעס און רעגולירען זייערע חובות.

די בעלי־חובות געהען גערן איין אויף אַזעל־כע רעגולאַציעס, ווייל די ליקווידאַציע פון אַ פירמע אויפ׳ן וועג פון „אופּאַדלאָשטש" ביי דעם איצטיגען דוחק אין געלד וועט בשום אופן נישט פערבעסע־רן די לאַגע פון די בעלי־חובות.

לויט מיין מיינונג, זאָגט דער פּרעזעס, וואָלטען איצט זעהר פיל פירמען איינגעגעבען אויף „נאַר אָ־רען".

זיי האָבען אָבער מורא, אַז ביים קאָנטראָלירען דעם בילאַנס וועט דאָס געריכט אָנשטאָט אַ „נאַ־רוואָר" זיי ערקלערען אַנ׳„אופּאַדלאָשטש".

וואָס שייך „אופּאַדלאָשטשן" זענען זיי זעהר אָפּטע, 75 פּראָצענט פון זיי זענען יודישע (??רע־.) די צאָהל „אופּאַדלאָשטש׳ן" וואָלט געווען פיל גרע־סער, אָבער דער עקזעקוציע־פּראָצעס איז ביי אונז אַ פערשלעפּטער און אַ שווערער, דער נישט גע־ווייסענהאַפטער געלד־חוב קען דורך פערשידענע מאַ־כינאַציעס, פיקטיווע חובות און ליציטאַציעס לייכט אָפּ׳פּטר׳ען דעם, וועלכען עס קומט ווירקליך.

ענדליך איז אויך דער „אופּאַדלאָשטש"־פּראָ־צעס אַ קאָסטבאַרער און לאַנגוויעריגער און ניט צום סוף דעם בעל־חוב קיין שום סאַטיס־פאַקציע.

צוליב דעם ווערען די בעלי־חובות אַלץ צו טון, כדי אַרויסצובעקומען אַ טייל פון זיין חוב איידער ער קומט צו אַ „אופּאַדלאָשטש". ביי בייזוויליגע באַנקראָטניקעס איז זעהר אַ ראַדיקאַל מיטעל דאָס איינזעצען דעם באַנקראָטניק אין אַרעסט.

פּמעט אַלע „אופּאַדלאָשטשען" ענדיגען זיך מיט אַנ׳אויסגלייך, ווייל די באַנקראָטירטע האָבען מורא, אַז זיי זאָלען זיך, נישט אַריינפּלאָנטער׳ן אין קיין קרימינעלע־פּראָצעס אויב זיי זאָלען נישט קענען בעווייזען, אַז זייער באַנקראָט איז געוויסערמאַסען בערעכטיגט.

ראַנגעגן ביי אַ אַקציע־געזעלשאַפט ענדיגען זיך די „אופּאַדלאָשטש׳ען" מיט ליקווידאַציע, ביי וועל־כער דער פּריוואַטער בעל־חוב בעקומט גאָרנישט, ווייל דער גאַנצער אַקטיוו געהט, אויסער אויף קאָס־טען, אויך אויף צו דעקען די פערלענגענע מלוכה׳שע און קאָמונאַלע שטייערען.

די איצטיגע לאַגע פון סוחרים, איז, צוליב דער גרויסער פערשולדיגונג, גרויסע שטייערען און סאָציאַלע אָפּצאָהלונגען, אַ שווערע. דער קריזיס איז בעזונדערס איצט אַריין אין אַ זעהר שווערער פאַזע, ובפרט האָט דער קריזיס שאַרף אַרומגענומען די טעקסטיל־און־לעדער בראַנזשע.

Dr. med. H. Lubicz
צעגעלניאַנאַ 43, טעל. 41-32
ספּעציאַליסט פאַר הויט, ווענערישע און מענער־
שלעכטע קראַנקהייטען. היילונג מיט קווארץ־לאַמפּ
(האָר־אויספאַל)
נעמט אָן פון 8–10 און פון 4 ביז 8 אָוונד.

ז׳צונגען פון דער קאָמיסיע פאַר עטנישע און קאָלאָניאַל-פראַגען

גענף. (יט״א) דעם 28־טען אויגוסט וועלען ד אָפּגעהאַלטען די זיצונגען פון דער „קאָמיסיע פאַר עטנישע און קאָלאָניאַלע פראַגען" פון דער אינטער־פּאַרלאַמענטאַרישער אוניע. די קאָמיסיע וועט בע־האַנדלען דעם בעריכט וועלכער איז צו־געגרייט געוואָרען דורך דער סוב־קאָמיסיע, וועלכע האָט זיך אָנגעהויבן אַפּריל פערזאַמעלט אונטער׳ן פאָר־זיץ פון דעם ד״ר שטורער אין פּראָג און אין וועל־כער עס האָט טייל אויך בעטייליגט ה.ר. רייך.

צוגלייך מיט דער דאָזיגער קאָמיסיע וועלען פאָרקומען די זיצונגען אויך פון די אַנדערע שטענ־דיגע קאָמיסיעס פון דער אוניאָן, ווי אויך פון ראַט. לכתחילה זענען די זיצונגען בעשטימט געוואָרע וואָס אַרקאַסאָן (פראַנקרייך). איצט זענען זיי איבערגע־טראָגען געוואָרען קיין גענף.

אַרום דער ים-המלח-קאָנצעסיע

לאָנדאָן. (יט״א) מיט עטליכע טעג צוריק האָבען די צייטונגען „מאָרנינגס פּאָסט" און „דיילי טעלעגראַף" מיטגעטיילט, אַז די פראַנצויזישע רע־גירונג האָט אונטערגענומען שריט פאַר איבער־שיקען דעם ענין פון דער ים־המלח־קאָנצעסיע דעם אינטערנאַציאָנאַלען שידס־געריכט אין האַג, אַרויס־טרעטענדיג מיט אַ תביעה אויף דער קאָנצעסיע, וואָס איז פאַר דער מלחמה ערטיילט געוואָרען פראַנצוי־זישע אונטערנעמער.

אין צוזאַמענהאַנג דערמיט טיילט מיט די אָפיצ־יעלע „רויטער"־אַגענטור, אַז די בריטישע רעגירונג האָט קיינמאָל נישט אַנערקענט די גילטיגקייט פון דעם פאַר מלחמה׳דיגער ים־המלח־קאָנצעסיע. פון אוּנאָפיציעלע קוועלען דערוויסט זיך „רויטער", אַז אַ נאָטע וועגן דער פראַגע האָט דער פראַנצויזישער אַמבאַסאַדאָר אין לאָנדאָן איבערגעגעבען דעם „פאָ־סיען־אָפּיס" פאָריגע וואָך. אין דער נאָטע ווערט די ענגלישע רעגירונג אָנגעפרעגט, צי איז זי גרייט דעם ענין איבערגעבען צו דער ענטשיידונג פון האַ־גער שידס־געריכט. די רעגירונג האָט נאָך אויף דער לעצטער נאָטע נישט געענטפערט.

אויסצייכנונג פון יודישע אינדוסטריעלער

סאָפיא. (יט״א) דער בולגאַרישער קעניג האָט ערטיילט דעם ציווילען פערדינסט־קרייץ די יודישע אינדוסטריעלער אברהם לעווי, אריה סאַ־באַר און שמואל טאָלעדאָ פאַר זייערע פערדינ־סטען לטובת דער ענטוויקלונג פון האַנדעל אין בול־גאַריען.

וואָרנונג פון דער ווינער יודישער קהלה

וויען, (יט״א) לעצטענס מעהרען זיך די פאַלען וואָס פיל קראַנקע פון דער פרעמדער קומען קיין וויען, כדי אויפגענומען צ ווערען אין שפּיטאל פון דער דאָרטיגער יודישער קהלה און שפּעטער ווייזט זיך אַרויס, אַז זיי האָבען נישט צ ורעקען די הייל און אויסהאַלטונגס־קאָסטען. צוליב דעם האָט די ווי־נער קהלה־פערוואַלטונג פערעפענטליכט אַ וואָר־נונג, אַז מחמת דער שלעכטער פינאַנסיעלע לאַגע איז די קהלה נישט ביכולת צו דעקען קאָסטען פון פרעמדע קראַנקע און די לעצטע ווערען דעריבער געוואָרענט צו קומען קיין וויען בלויז מיט דעקונגס־מיטלען פון די הייל־קאָסטען.

אַמעריקאַנער רעפאָרמירטע רבנים פאַר דער יודישער אַגענץ

נ״ױ־יאָרק. (יט״א) אויף דער איצט געשלאָ־סענער צענטראַל־קאָנפערענץ פון די רעפאָרמירטע רבנים, וואָס איז פאָרגעקומען אין דעטראָיט, איז אָנגענומען געוואָרען אַ רעזאָלוציע, אין וועלכער עס ווערט בעגריסט די פערברייטערונג פון דער יודישער אַגענץ. ווי מיר האָבען שוין מיטגעטיילט האָט דער נייער פּרעזידענט פון פערבאַנד ראַבי ד״ר ענלאָוו אין זיין עפענונגס־רעדע געמאַכט דעם פאָרשלאַג, אַז די קאָנפערענץ זאָל צושטעהען צו דער אַגענץ בלויז אונטער דער בעדינגונג, אַז פון דעם אַגענץ־פּראָגראַם זאָלען אויסגעשלאָסען ווער־רען אַלע פּאָליטישע בעדינגונגען. דער דאָזיגער פאָר־שלאַג איז אין דער אָנגענומענער רעזאָלוציע נישט בעריקזיכטיגט געוואָרען.

האַקענקרייצלער פערוואַרפען געאָרג בערנהאַרד׳ן מיט שטינק-באָמבעס

בערלין. (יט״א) בעת אַ רעפעראַט פון רעד־אַקטאָר פון דער „פאָסישער צייטונג" פּראָפ. געאָרג בערנהאַרד אין געטינגען וועגן רעפּאַראַציאָנס־פּראָב־לעם האָבען די אין זאַל פערזאַמעלטע האַקענקרייצ־לערישע סטודענטען כסדר געמאַכט אַנטיסעמיטישע אויסרופען, געוואָרפען שטינק־באָמבעס און טרעה־רעדגאַז־באָמבעס אויפ׳ן רעדנער. פּראָפ. בערנהאַרד האָט אָבער זיין רעדע די גאַנצע צייט נישט איבער־געריסען. די אַלאַרמירענדע פּאָליציי האָט דערווייטערט די אַנטיסעמיטען פון זאַל און דורכגעפיהרט עטליכע אַרעסטען.

טרויער-קאָמוניקאַטען וועגען טויט פון ד״ר באָגען

נ״ױ־יאָרק. (יט״א) דער פּרעזידענט פון „רושאינט" ה׳ פעליקס וואַרבורג האָט פערעפענט־ליכט אַ טרויער־קאָמוניקאַט וועגן טויט פון ד״ר באָ־גען. אַנ׳עהנליכען קאָמוניקאַט האָט אויך אַרויסגע־געבען דער פּרעזידענט פון די „בנ־ברית־לאָזשען אין אַמעריקא אלפרעד קאָהען.

אינטערנאַציאָנאַלער קאָנגרעס פון באָסיאַקעס אין שטוטגאַרט

(אַ בריף פון דייטשלאַנד)

אין דער דייטשער שטאָדט שטוטגאַרט איז פאָריגע וואָך פאָרגעקומען אַנ׳אויסערגעוועהנליכער צוזאַמענפאָהר. עס איז דאָרטען צוזאַמענגערופען געוואָרען אַ קאָנפערענץ פון אַלע באָסיאַקעס פון גאַנץ דייטשלאַנד, און נישט נאָר פון דייטשלאַנד אַליין. עס זענען זיך אַהין צונויפגעקומען אַלע אַרומטרייבערס פון גאַנץ אייראָפּע, און אין פער־לויף פון די גאַנצע פינף טעג וואָס די קאָנפערענץ איז פאָרגעקומען אין גאַנץ שטוטגאַרט, און איבער־הויפּט די אומגעגענדען פון דער שטאָדט, פער־פלייצט געווען מיט די פערשידענסטע בעטלער פון אַלע ווינקעלעך, וואָס זענען אַהער געקומען אום זיך צו בעקענען און זיך אויסצורעדען איינער מיט׳ן אַנדערען. עס זענען געקומען אַהער ביז 3 טויזענד מענער, פרויען און אפילו קינדער האָבען אויך נישט אויסגעפעהלט אין אַט דער פערשידענאַרטי־גער און אייגענאַרטיגער קאָנפערענץ. די געשיכטע ווי אַזוי עס איז געקומען צו דער אָריגינעלער קאָנ־פערענץ, איז פאָלגענדע:

אין די אומגעגענדען פון שטוטגאַרט האָט זיך מיט עטליכע יאָהר צוריק אַריינגעצויגען אַ מענש מיט׳ן נאָמען גרעגאָר גאָג. ער האָט זיך געקויפט אַ קליינע הייזקעלע און האָט דאָרטען געלעבט רוהיג און שטיל, אָבער ער האָט קיין זאַך נישט געטון, און די אַרומיגע איינוואוינער האָבען זיך נישט ווייניג געוואונדערט, פון וואַנען זאָ מענש לעבט. באַלד אָבער איז דער סוד אויפגעקלערט גע־וואָרען. גרעגאָר גאָג האָט אָנגעהויבען אַרויסצוגע־בען אַ וואָכענבלאַט מיט׳ן נאָמען „דער קונדע" (דער באָסיאַק) און דער זשורנאַל איז זעהר גוט אַוועק. ער האָט זיך פערקויפט אין די צעהנדלי־גער טויזענדער עקזעמפּלאַרען. אין דעם זשורנאַל האָט דער רעדאַקטאָר אויפגעפאָדערט די וואַגאַבונ־דען פון גאַנץ אייראָפּע, זיי זאָלען זיך צוזאַמענקו־מען פון אַלע ווינקעלעך אויף אַ צוזאַמענפאָהר און זעהן צו פערבעסערען די בעדינגונגען פון זייער לעבען.

דער זשורנאַל איז געווען זעהר אינטערעסאַנט, ווייל אויסער די אַרטיקלען וועגען די פערשידענע פראַגען פון וואַגאַבונדישען לעבען, זענען דאָרטען אויך געדרוקט געווען זעהר פיל ערצעהלונגען און לידער פון די גרעסטע דייטשע, רוסישע, פראַנצוי־זישע, ענגלישע און אַנדערע שרייבער, וואָס סימ־פּאַטיזירען מיט׳ן וואַגאַבונדישען לעבען אָדער וואָס זענען אין זייערע פריהערדיגע יאָהרען אַליין געווען וואַגאַבונדען, און אַזעלכע זענען פאַראַן זעהר פיל, ווי, צום ביישפּיל, דער בעריהמטער מאַקסים גאָרקי, קנוט האַמסון, לערש און נאָך אַ סך אַנדערע. דעריבער האָט דער זשורנאַל „דער קונ־דע" געהאַט גרויס ערפאָלג, און ער איז זיך גוט פונאַנדערגעגאַנגען. גאָג, וועלכער איז אַליין אויך פריהער געווען אַ באָסיאַק, האָט זיך איצט מיט זיין גאַנצען לעבען אָפּגעגעבען פאַר דער אידעע צו העלפען זיינע ברידער, און דאָס געלד וואָס ער האָט צוזאַמענגעקליבען פאַר׳ן פערקויף פון זיין זשורנאַל, האָט ער אויסגעגעבען פאַר קאָמפּאַ־ניע, ביז ער האָט אַנגעקליבען אַזויפיל געלד, אַז ער האָט געפונען פאַר מעגליך צונויפצורופען דעם

קאָנגרעס, צו וועלכען ער האָט זיך געגרייט יאָה־רען־לאַנג.

און אָט איז דער אייגענאַרטיגער „קאָנגרעס" ענדליך צונויפגעקומען. און וועמען האָט מען דאָר־טען נישט געזעהן, אויף די זיצונגען, וועלכע זע־נען פאָרגעקומען אונטער׳ן פרייען הימעל! עס זע־נען דאָרטען געווען מענשען, וואָס זענען שוין אַלט און גראָה געוואָרען אַרומגעהענדיג איבער דער וועלט, און וואָס זענען אויסגעזעסען אין אַלע טור־מעס פון אייראָפּע. מען האָט דאָ געזעהן לוסטיגע חברה, וואָס שלעפּען זיך אַרום איבער דער וועלט מיט אַ גיטאַרע אויפ׳ן רוקען און וואָס שפּילען לוס־טיגע לידער און טאַנצען ביי יעדער געלעגענהייט. אויף דעם קאָנגרעס זענען זיך צוזאַמענגעקומען מענשען מיט אמת׳ע דיכטערישע אָדער שוישפּילע־רישע, אָדער מוזיקאַלישע טאַלאַנטען, וואָס ווילען אָבער נישט זיין געבונדען מיט עפּעס, און וואָס האָבען זייער טאַלאַנט פערקויפט פאַר דער פריי־הייט, און זענען בעסער צופרידען צו הונגערען און זיין פריי, איידער „זיך צו מאַטערען אין די פּאַלאַצען".

דאָ זענען געווען ציגיינערס און ציגיינערקעס, און יונגע שנעקעס, וואָס הויבען ערשט אָן זייער „קאַריערע" פון אומגעהן איבער דער וועלט. דאָ האָט מען געקענט זעהן גאַנצע פאַמיליעס, וואָס בעשטעהען פון דריי דורות — אַנ׳אַלטער, גראָער וואָס האָט שוין זיין גאַנצען לעבען אָפּגעלעבט אויף די וועגען אונטער׳ן פרייען הימעל, זיין זוהן, אַ מענשען אין די בעסטע יאָהרען, וואָס האָט פערלאָזען די שטאָדט און איז אַוועק אין די פרייע פעלדער און וועלדער און אויך דעם זוהן׳ס זוהן, נאָך גאָר אַ יונגען, לוסטיגען חברה - מאַן, וואָס איהם ציהט שוין אָבער אויך דאָס באָסיאַקישע בלוט פון זיין זיידען און טאַטען, און ער האָט אויך בעשלאָסען אַוועקצוואַרפען אַלץ מיט אַנ׳אַנדער און צו בלאָנקען זיך איבער גאָט גרויסער וועלט.

די דאָזיגע אינטערעסאַנטע און היסטאָרישע קאָנפערענץ האָט געעפענט, פערשטעהט זיך, דער רעדאַקטאָר פון דעם זשורנאַל „דער קונדע"

דער פּרעזידענט איז געשטאַנען אויפ׳ן באַר־יער, און אַרום איז געזעסען דער פּרעזידיום, אַלץ מענשען, וועלכע האָבען זיך מיט עפּעס אויסגע־צייכענט פאַר דער וואַגאַבונדען-„בעוועגונג", וואָס טראָגען מיט שטאָלץ די פאָהן פון וואַגאַבונדענ־טום.

די רעדנער זענען אַלע געווען זעהר שאַרפ־זיניגע און קלוגע מענשען. אויף דער גאַנצער וועלט וועט איהר נישט געפינען אַ פערזאַמלונג, וואָס זאָל אַזוי פערשטעהן אַ וויץ און זיין אַזוי לוסטיג געשטימט, ווי די פערזאַמלונג און יעדעס וואָרט פון אַ שאַרפזיניגען רעדנער איז באַלד אויפ׳ן אָרט בעדעקט געוואָרען מיט אַ שטורעם פון אַפּ־לאָדיסמענטען און געלעכטערס. מיט גרויס מיה האָט מען יעדען מאָל קוים איינגעשטילט דעם

עולם, ווייל וואו איז דען נאָך דאָ אַנ׳עולם, וועל־כער זאָל זיך אויסלאַכען פון יעדער אָרדנונג און אַזוי נישט אַנערקענען קיין געזעצען ווי זיי?

מען האָט גערעדט וועגען פּאָליטיק, וועגען קונסט, וועגען סאָציאַליזם, האָבען געמאַכט חוזק פון אַלץ, און פון אַלעמען אויף דער וועלט, אָבער נישט מיט פערביטערונג, נאָר זעהר גוטמוטיג און וויציג האָבען זיי אָפּגעלאַכט פון אַלץ, וואָס קומט איצט פאָר, און עס וואָלט באמת מאַקע נישט גע־שאַדט ווען אַ סך פון אונזערע פּאָליטיקער און קינסטלער וואָלטען זיך צוגעהערט צו דעם וואָס עס ווערט דאָ וועגען זיי גערעדט. זיי וואָלטען דעמאָלט דערהערט אַ סך ביטערע אמת׳ן..

אַלע רעדנער האָבען מיט איין קול גערימהמט און געלויבט זייער לעבען, און בעוויזען, אַז שע־נער און בעסער קאָן שוין גאָר נישט זיין. איין רעדנער, דער אַלטינקער לעגאַהער שמאַרק, האָט אויסגעבראַכט, אַז זיי זענען די גרעסטע און וויכ־טיגסטע פּערזענליכקייטען פון דער וועלט, אַז עס זענען גאָר נישטאָ נאָך אַזעלכע גייסטער; און דע־ריבער האָט ער אַריינגעטראָגען אַ פּאָרשלאַג צו גרינדען אַ „דיקטאַטור פון גייסט" אין דייטשלאַנד. דאָס הייסט איינפאַך, צו מאַכען אַ רעוואָלוציע, אָבער נישט קיין בלוטיגע רעוואָלוציע, נאָר אַ גייסטיגע איבערקעהרעניש און דער פיהרער פון דייטשען פאָלק זאָל ווערען אַ באָסיאַק. דאָס הייסט, אַ מענש, וועלכער האָט אַליין גאָר קיין פאָדערונ־גען נישט צום לעבען און דאַרף אַליין גאָרנישט וועט קאָנען דערפיהרען דעם פאָלק צו אַ גליקלי־כען צושטאַנד. אַלע אַנוועזענדע איז דער פּאָרשלאַג זעהר געפעלען געוואָרען. אָבער דער פּרעזידענט, הער גאָג, האָט געזאָגט, אַז דער קאָנגרעס איז צו־זאַמענגערופען געוואָרען נישט צוליב פּאָליטישע צוועקען נאָר אום צו זוכען מיטלען צו פערבעסע־רען די מאַטעריעלע לאַגע פון די באָסיאַקעס. אָבער דאָ האָבען אַלע צוזאַמענגעקליבענע געענ־מען שרייען אין איין קול, אַז זיי דאַרפען גאָר־נישט טראַכטען וועגען מאַטעריעלע אנגעלעגענהיי־טען, אַז זיי פעהלט קיין זאַך נישט, אַז זיי לע־בען זיך אויסגעצייכנעט, און עס האָט געקאָסט אַ סך מיה דעם פּרעזידענט ביז ער האָט איינגע־שטילט דעם עולם אַזוי, אַז מען האָט געקענט ווי־טער איבערגעהן צו דער טאָג-אָרדנונג.

אין אַ גרויסען שטאַל, אין הויף פון דעם פּרעזידענט׳ס הייזעלע, איז אויך איינגעאָרדענט געוואָרען אַנ׳אויסשטעלונג פון בילדער, וועלכע זיי האָבען געמאָלען און ווען מען האָט געזעהן די אַרבייטען האָט מען זיך איבערצייגט, אַז צווישען זיי זענען פאַראַן זעהר פיל טאַלאַנטירטע מענ־שען, וואָס האָבען פעהיגקייטען און וואָס בעזי־צען הומאָר.

בעשלאָסען האָט זיך די אינטערעסאַנטע קאָנ־פערענץ מיט אַ רעזאָלוציע, וואָס איז איינשטימיג אָנגענומען געוואָרען: מען זאָל שאַפען אַ וועלט־פערבאַנד פון די באָסיאַקעס, און נאָכדעם זענען אַלע אַנטיילנעהמער זיך ווייטער פונאַנדער-געגאַנ־גען, מיט געזאַנג, טענץ און מוזיק צו בלאָנדזשע־נען איבער דער וועלט.

א. מאָוד

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבען

10 מיטוואָך — ב תמוז תרפ"ט
יולי
זון-אויפגאַנג 3.20
זון-אונטערגאַנג 7 58

פערהיט פון א באהן-קאטאסטראפע

א פאסט - בעאמטעז געלינגט בעצייטענס אפצושטעלעז דעם צוג

(—) בעת דעם גרויסען שלאַקס-רעגען, וואָס איז געגאַנגען שבת אין אָוונט האָט זיך אויפ'ן נאַנצען באַהן-פּראָן פון קאַלישער באַהן-הויף נישט מעפונען קיין איינער פון די באַהן-בעאַמטע. פלוצלונג איז אַנגעקומען דער פּאַסאַזשיר-צוג אַסטראָוו— לאָדז און אויף דער באַהן-ליניע איז געשטאַנען אַ וואַגאָן פון דער פּאָסט. עס וואָלט זיכער געקומען צו אַ קאַטאַסטראָפע ווען נישט אַ פּאָסט-בעאַמטער וועלכער איז צופעלי, געווען אויפ'ן אָרט. ער האָט זיך אַוועקגעשטעלט אין מיטען דער באַהן-ליניע און ס'האָט זיך איהם קוים איינגעגעבען צו ווייזען צו געבען דעם מאַשיניסט צייכען: דער דראָהענדער געפאַהר. האָרט נעבען דעם פּאָסט-וואַגאָן האָט זיך דעם מאַשיניסט איינגעגעבען דעם צוג צו פערהאַלטען.

וועגען אפנעהמען פעקלעך פון אויסלאנד אין צאל-אמט

(2) זייט 4 וואָכען צייט מאַכט מען אויפ'ן צאָל-אַמט לואיזע 32 שוועריגקייטען פאַר די סוחרים, וועלכע בעקומען פערשידענע זענדונגען פון אויסלאַנד. מען פערלאַנגט פון זיי געמליך אַ צייגניש וועגען דעם, ווער ס'האָט אַרויסגעשיקט די זענדונג. די דאָזיגע צייגניש מוז זיין בעשטעטיגט דורך דעם פּוילישען קאָנסול פון דעם לאַנד, פון וואַנען די זענדונג ווערט אַרויסגעשיקט. ביז־איצט האָט מען אַזעלכע צייגנישען נישט פערלאַנגט און דאָס האָט אַרויסגערופען אַ גרויסע בעאונרוהיגונג צווישען די סוחרים.

דער לייטער פון דער צאָל-עקספּאָזיטור ה' פּעטראַשקעוויטש ערקלערט, אַז ער האָט בעקומען אַזאַ צירקולאַר פון פינאַנץ-מיניסטעריום, דאַגעגען דער נאַטשאַלניק פון צאָל-אַמט ה' לעאָפּאָלד טום, ערקלערט, אַז דער צירקולאַר איז דורך דער צאָל-עקספּאָזיטור נישט ריכטיג פערשטאַנען געוואָרען און אַז אַן אָפּשטאַמונגס-צייגניש דאַרף מען נאָר אויף אויסלענדישע פּאַקעטען, וואָס ענטהאַלטען לוקסוס-אַרטיקלען.

דערוויל מאַכט מען די פּעראַינטערעסירטע פּערזאָנען גרויסע שוועריגקייטען.

איהם איז אזוי אויך גוט...

וואס טויג איהם א גט, אז שרה'טשעלע אדער סאלטשעניו ארט נישט די גאנצע זאך

אויף מיצקעוויטש 24 האָט געוואוינט אַ יונגערמאַן, משה ל. אַ בחור אַ כהאַט, אַ לעבעדיגער יונג, געקומען די צייט פון אַ שידוך, האָט ער זיך בעקענט מיט אַ יונג שעהן מיידעל, שרה מ. פון זגערושער 24.

די עלטערן איז געפעלען געוואָרען דער יונגערמאַן האָט מען [צוגעזאָגט אַ שעהנעם נדן, און דאָס פּאָרל האָט מיט מזל חתונה געהאַט.

משה האָט בעקומען 2000 דאָלאַר נדן, אַ שעהן איינגעאָרדענטע וואוינונג, און זיך געמאַכט אַ קאַוויאַרניע אויף זגערושער, אין די מיטעלע נומערן.

דאָס יונג פּאָר־פאָלק האָט זיך פיין געלעבט דאָס געשעפט איז זיי גוט געגאַנגען, געהאַט אויך אַ קינד.

אַזוי האָבען זיי אָפּגעלעבט 3 יאָהר ביז...

ביז משה האָט זיך זיך עפּיס אַ מאָל אין דער „מאַלינאָווע" בעקענט מיט אַ לאָדזער מיידעל רבקה ג.

דאָס מיידעל האָט ליב געהאַט אַ לעבּ צו טון, און אונזער משה האָט אויך נישט פיינט געהאַט, וואָס אַן־אַנדער האָט ליב, האָט דאָס פּאָרל אָנגעהויבען פיהרען אַ פרעהליך לעבען, נישט אַכטענדיג אויף דער יונגער אומגליקליכער שרה.

משה האָט אָנגעהויבען פערנאַכלעסיגען זיין הויז, פלעגט פערפאַלען ווערען אויף גאַנצע נעכט, און זיך לאָזען וואוילגעהן מיט זיין נייער געליבטע רבקה דערוויל איז דאָס קינד געשטאָרבען אין שרה איז, אַ פּערצווייפעלטע, אַוועק פון'ם מאַן צו איהרע עלטערן.

אויף אַזאַ אופן, האָט זי געמיינט, וועט זי צווינגען איהר מאַן, אַז ער זאָל זיך ענדערען, אַז ער זאָל קומען צוריק צו זיך און אָנהייבען פיהרען אַ לייטיש לעבען.

זי האָט אָבער געהאַט אַ טעות: משה האָט נאָך פרייער אָפּגעטעמט, און זיך אויפגעהערט צו שעהמען. ער האָט אַריינגענומען צו זיך זיין געליבטע רבקה און וואוינט מיט איהר אָהן חופה וקדושין.

שרה האָט געפּרובט מיט גוטען צו ווירקען אויף איהר מאַן, נאָר ווען זי האָט געזעהען אַז ס'האָט נישט קיין פּעולה, האָט זי איהם אָפּגעטון: זי האָט זיך בעקענט מיט אַ געוויסען בערעל ג., אַ בחור פון א 25 יאָהר, און וויל מיט איהם חתונה האָבען. אַזוי־ווי אָבער זי איז נישט געגט, האָט זי אָנגעהויבען פּאָרערן פון משה ל, אַז ער זאָל איהר געבען אַ גט. משה מאַכט זיך אָבער פון דעם אַלעם גאָרנישט. איהם — זאָגט ער — איז אַזוי אויך גוט.

האָט שרה פערלוירען דאָס געדולד און געשיקט משה'ן רופען צום רב, אַז ער זאָל איהר געבען אַ גט, אויב נישט זאָגט זי, וועט זי חתונה האָבען מיט בערלען, און זאָל דער מאַן איהר שפּעטער עפּעס טון.

גאלא-קאסטיום מיט א שווערד

פאר'ן שוועדישען וויצע-קאנסול מאקס קאהן

דער צאל-אמט האט אבער מיט דעם א שטיקעל קלאפאט

(2) די ימיר האָבען שוין בשעת: מיטגעטיילט אין דער דירעקטאָר פון דער ווירזשווער מאַנופאַקטור מאַקס קאַן בעשטימט געוואָרען אַלס וויצע-קאָנסול פאַר דער שוועדישער מלוכה.

אין צוזאַמענהאַנג דערמיט איז פאַר דיר. מאַקס קאַן פון שוועדען אָנגעקומען אַ שוועדישער גאַלאַ-קאָסטיום און אַ שווערד. דער לאָדזער צאָל-אַמט האָט אָבער פערהאַלטען די זאַכען און בעשלאָסען אָפיציעל פעסטצושטעלען צי דיר. מאַקס קאַן איז ווירקליך וויצע-קאָנסול. צוליב דעם אָבער, וואָס דיר. מאַקס קאַן איז נישט איצט אין לאָדז, האָט דער צאָל-אַמט נישט געקענט בעקומען די נויטיגע דאָקומענטען. דעריבער איז בעשלאָסען געוואָרען די זענדונג דערוויל נישט אַרויסצוגעבען און זיך ווענדען קיין וואַרשאַ וועגען דעם ענין צו דער צענטראַלער מאַכט.

געבוירען א פערזעהניש מיט 2 קעפ

נאך אנ'אפעראציע איז דאס פערזעהעניש געשטארבען

(—) פאַרינגען פרייטאָג אינדערפריה איז אין קליניק פון „לינת החולים" אָנגעקומען אַ יונגע יודישע פרוי ק. פון סילעזו 24 יאָהר אַלט, די פרוי האָט געבוירען צום ערשטען מאָל, די געבורט איז צוגעגאַנגען גאַנץ נאָרמאַל און אַרום 3 אַ זייגער ביינאַכט האָט די פרוי געבוירען אַ קינד, אַ מיידעלע, שוין ביים געבורט האָט דאָס קינד איבערראַשט די העבאַמע מיט זיין אויסזעהן. ווען די העבאַמע האָט בעטראַכט דאָס קינד, האָט זי בעמערקט, אַז עס האָט אויפ'ן קאָפּ אַן־אַנוואוקס, אַזוי, אַז עס מאַכט דעם איינדרוק פון צוויי קעפּ, איינע אויף דער אַנדערער.

די העבאַמע האָט וועגען דעם פאַל מיטגעטיילט דער לייטונג און ס'איז געבליבען נאָך אַ בעראַטונג אַז כדי נישט מצער צו זיין די מוטער, זאָל מען איהר דאָס קינד נישט ווייזען און עס קינסטליך ערנעהרען מיט מילך א.אַז.וו.

די מוטער האָט זיך די גאַנצע צייט גוט געפיהלט. ווען דאָס קינד איז אַלט געוואָרען 8 טאָג האָט מען זיך בעראַטען מיט'ן ד"ר אייזנער און ס'איז געבליבען צו פּרובען, אויב ס'וועט זיך לאָזען אָפּעריערן דאָס קינד, כדי עס זאָל בעקומען אַ נאָרמאַלען אויסזעהן. ס'איז בעשלאָסען געוואָרען די אָפּעראַציע צו מאַכען און די אָפּעראַציע האָט געמאַכט ד"ר אייזנער אין דער אַסיסטענץ פון'ם הויפּט-אַרצט פון קליניק ד"ר בערגסאָן א.אַ.

נאָך דער אָפּעראַציע האָט דאָס קינד געלעבט נאָך 2 טאָג און נעכטען איז עס געשטאָרבען. די מוטער איז אַ געזונדע אויסגעשריבען געוואָרען פון קליניק.

מיט דעם פאַל האָט זיך פּעראינטערעסירט די גאַנצע לאָדזער מעדיצינישע וועלט. דאָס קינד איז פאָטאָגראַפירט געוואָרען און וועגען דעם פאַל וועט געהאַלטען ווערען אַ וויסענשאַפטליכער פאָרטראַג אין דער היגער מעדיצינישער געזעלשאַפט.

בע'גנב'עט א פאסט-וואגאן

אין מיטען גאנג פון צוג

(—) די באַהן־מאַכט איז היינט אינפאָרמירט געוואָרען וועגען דער סענסאַציאָנעלער בערויבונג פון אַ פּאָסט-וואַגאָן, וועלכער איז פערבונדען געוואָרען צום צוג לאָדז—סלופּצי.

ווען דער צוג האָט זיך געפונען הינטער קוטנאָ האָבען די בעאַמטע בעמערקט, אַז דער פּאָסט-וואַגאָן איז אויפגעבראָכען, און מ'האָט גלייך וועגען דעם מיטגעטיילט די קאַלישער סטאַציע אין לאָדז.

ווי ס'האָט זיך אַרויסגעשטעלט, האָט זיך אין דעם וואַגאָן, וואָס איז בערויבט געוואָרען געפינען זענדונגען אויף אַ סומע פון עטליכע צעהנדליג טויזענד זלאָטעס. די אַלע זענדונגען זענען אַרויסגעשיקט געוואָרען פון לאָדז.

די פּאָליציי־מאַכט האָט אָנגעהויבען אַן־ענערגישע אויספאָרשונג, כדי צו ענטדעקען די רויבער, וועלכע האָבען בערויבט דעם צוג אין מיטען גאַנג. ביז־איצט האָט זיך נישט איינגעגעבען צו פאַלען אויף די שפּורען פון די גנבים.

א שילער זיך דערשאסען

(—) אין דאָרף הוטאַ וואַוושינצאָוואַ איז בעגאַנגען זעלבסטמאָרד דער 18-יעהריגער שילער פון לאָדזער דייטשען לעהרער-סעמינאַר יאַן בלאָך.

בלאָך איז אַרויסגעפאָהרען אין דאָרף אויף זומער-פעריען. נעכטען האָט זיך דער יונגערמאַן פערמאַכט אין זיין צימער און זיך דערשאָסען מיט אַ ביקס. די סיבה פון זעלבסטמאָרד איז נישט אויפגעקלעהרט געוואָרען.

ווענדונג פון וועלט-פערבאנד פון די יודישע האנדווערקער

דער וועלט-פערבאַנד פון די יודישע האַנדווערקער אין בערלין האָט זיך געווענדעט צום האַנדווערקער-פערבאַנד אין לאָדז, פּאָלודניאָווע 4, מיט פאָלגענדער ווענדונג:

עס איז אַלגעמיין בעקאַנט, דאָס אַ גרויסער טייל פון הייזער אין דייטשלאַנד געהערען צו אויסלענדער, מייסטענס פּוילישע יודען. עס וואָלט זיך געדאַכט, דאָס די יודישע אַרבייטסגעבער ברויכען צו האָבען אַ פליכט ביי אַלע אָרט אַרבייטען צו בעשעפטיגען דעם יודישען האַנדווערקער אין דייטשלאַנד. ליידער איז עס נאָר ריכטיג ביי איינצעלנע פאַלען און דער רוב יודישער הויזבעזיצער האַלט עס נישט פאַר נויטיג דעם שוואַכער קאָמפּעטענט. שטענדיג קאָנקורענץ-פעהיגען יודישען האַנדווערקער מיט אַרבייט אונטערצושטיצען. עס וואָלט דעריבער געווען געוואונשען צו פּראָפּאַגאַנדירען דורך דער פּרעסע פאַר דעם אויבענדערמאָנטען צוועק.

הנהה-קופאן
די לעזער פון „נייעם פאלקסבלאט"

דער דאָזיגער קופּאָן גיט דאָס רעכט אויף אַ הנחה-בילעט פון 50 גר. צו בעזוכען די בילדער-אויסשטעלונג פון דער קונסט-געזעלשאַפט „סטאַרט", פּיעטריקאָווער 74.

וויצע-פרעזידענט וויעלינסקי וויל נישט וואוינען אין פארק

(—) מיט עטליכע וואָכען צוריק האָט דער שטאָט-ראַט אויפ'ן פאָרשלאַג פון מאַגיסטראַט איבערגעגעבען דעם וויצע-פּרעזידענט וויעלינסקי אַ וואוינונג אין פּאָניאַטאָווסקי-פּאַרק.

איצט האָט דער וויצע-פּרעזידענט צוגעשיקט אין שטאָט-ראַט אַ בריף, אין וועלכען ער זאָגט זיך אָפּ פון דער דאָזיגער וואוינונג.

מיליטער-ענין

(2) דאָס אינערן-מיניסטעריום האָט צוגעשיקט אַן'אויפקלעהרונג, אַז לויט'ן אַרטיקעל 39 פון געזעץ וועגען אַלגעמיינעם מיליטער-פליכט, קען אַ פּאָבאָראָווע וועלכער האָט בעת דער פּאָבאָר-קאָמיסיע בעקומען ליטערע "A„ און איז אין דער צווישען-צייט קראַנק געוואָרען, געשטעלט ווערען נאָכאַמאָל פאַר אַ קאָמיסיע בעת'ן אריינציהען אין מיליטער-דינסט.

צו דער ערעפנונג פון דער האנדווערקער-קאמער

אין צוזאַמענהאַנג מיט דער ערעפנונג פון דער האַנדווערקער-קאַמער, וועלכע קומט פאָר זונטאָג דעם 14 ד.ח. 12 מיטאָג, אָרדענטאַיין די צענטראַלע פון האַנדווערקער פערבאַנד אין לאָדז פּאָלודניאָווע 4 אַ פייערליכען מיטינג, וועלכער וועט פאָרקומען אין אייגענעם לאָקאַל זונטאָג דעם 14 אויף דעם טעמאַ: „אונזער אויפגאַבע אין דער האַנדווערקער-קאַמער". מיט פאָרטראַגען וועלען אַרויסטרעטען פאָרשטעהער פון צענט. האַנדוו. פערבאַנד אין די האַנדווערקער-קאַמער.

פון האנדעלס-געריכט

(—) דאָס האַנדעלס-געריכט האָט נעכטען בעטראַכט די ביטע פון דער פירמע „עלעקטראָן" טעכנישע און האַנדעלס-ביוראָ פון די אינזשיניערען י. און מ. האַמער, שענקעוויטשאַ 39, וועגען ערקלעהרען איהר אַ געריכטס-אויפזיכט און פּראָלאָנגירען די צאָהלונגען. דאָס געריכט איז נאָכ'ן בעטראַכטען דעם בילאַנס נאָכגעקומען דער ביטע פון דער פירמע און בעשטימט אַ געריכטס-אויפזיכט. אַלס ריכטער-קאָמיסאַר איז בעשטימט געוואָרען דער האַנדעלס-ריכטער אינזש. פּראַשקער.

פון געריכט

צוליב א פלעשעל שנאפס

(2) אין בראָנפען-געשעפט פון נאַרולקאַ, צינעל-נאַס 38 איז אַריינגעקומען אַ יונגערמאַן אין אַ מיליטער-מונדיר און געבעטען אַ פלעשעל שנאַפּס. ווען מ'האָט איהם דערלאַנגט ס'פלעשעל האָט ער עס אַריינגעלעגט אין טאַש, נאָר ווען מ'האָט געדאַרפט בעצאָהלען, האָט ער זיך געכאַפּט, אַז ער האָט קיין געלד נישט און צוריקגעגעבען דאָס פלעשעל שנאַפּס. ווען ער איז שוין געגאַנגען אַרויס, האָט דער אינהאָבער זיך אַרומגעזעהען, אַז דאָס פלעשעל שנאַפּס איז פערטוישט אויף אַ פלעשעל... וואַסער. ער האָט נאָכגעיאָגט דעם יונגענמאַן און איהם געלאָזט אַרעסטירען, ווי ס'איז פעסטגעשטעלט געוואָרען הייסט ער סטאַניסלאַוו קאַקאָט.

נעכטען איז זיין פּראָצעס פאָרגעקומען אין שטעטישען געריכט. סטאַניסלאַוו קאַקאָט, וועלכער איז שוין געווען פערמשפּט פינף מאָל פאַר גנבות און איינמאָל פאַר דעזערציע האָט איצט בעקומען צוויי יאָהר טורמע.

„נייער פאלקסבלאט"
קופאן № 5
אויף צו געווינען אומזיסט דאָס בוך. ווערק:
„אין מערב קיין נייעס"
פון עריך מאַריאַ רעמאַרק.

די רעכט און פליכטען פון אַנ'עדות

(פון נייעם קאָדעקס פון דער שטראָף-פּראָצעדור)

וואָס פאַרע ענטשעדיגונג האָט דאָס רעכט צו פאָדערן אַנ'עדות?

יעדער עדות, וועלכער וואוינט מינדעסטענס 15 קילאָמעטער ווייט פון געריכט און שטעלט זיך צו דער געריכטס-פערהאַנדלונג, האָט דאָס רעכט צוריקצופאָדערן ערשטענס די רייזע-קאָסטען אין אַלע ביידע זייטען און; צווייטענס די איבעריגע אויסגעגעבענע שפּעזען.

וואָס שייך דער הויך פון דער ענטשעדיגונג פאַר די שפּעזען איז פעסטגעשטעלט אַ סומע פון 2 ביז 10 זל. פאַר יעדען טאָג; וויפיעל דער פּראָצעס פערציהט זיך אייניגע טעג און דעם אַרויסגערופענעם עדות קומט אויס אין דער געריכטס-שטאָט אויך צו נעכטיגען, ווערט די ענטשעדיגונג געהעכערט אָן די גרעניצען פון 3 ביז 20 זל. פאַר אַ מעת לעת.

אויב צווישען די אַרויסגערופענע עדות זעבען פאַרהאַן אויך אַזעלכע, וועלכע האַלטען זיך אויס פון טעגליכע פערדינסטען און דורך דעם קומט זיי אויס די דאָזיגע פערדינסטען צו פער-לירען, האָבען זיי דאָס רעכט צו פאָדערען אויך אַנ'ענטשפּרעכענדע פערגיטיגונג אין דער פולער הויך פון אָט דעם דאָזיגען פערלוירענעם טאָג-פערדינסטען.

פאַר די עדות, וועלכע האָבען נישט קיין געוויסע-פעסטגעשטעלטען פערדינסט, גילט פאָל-גענדער כלל:

פאַר פיזישע אומקוואַליפיצירטע אַרבייטער ווערט אַנערקענט אַנ'ענטשעדיגונג אין דער הויך פון 2 ביז 5 אַ טאָג; פאַר פיזישע קוואַליפיצירטע — פון 4 ביז 10 זל. טעגליך און פאַר גייסטיגע אַרבייטער — פון 5 ביז 20 זל. פאַר יעדען פער-לוירענעם אַרבייטס-טאָג.

די זעלבע רעכט צו אַנ'ענטשעדיגונג האָבען אויך די עדות, וועלכע זענען דורכ'ן געריכט נישט אַרויסגערופען געוואָרען, נאָר דאָס געריכט האָט זיי אויסגעהערט לויט דער בקשה פון פער-אינטערעסירטען צד. פונקט, ווי די עדות, וועלכע דאָס געריכט האָט יאָ אַרויסגערופען, און זיי נישט געהאַלטען פאַר נויטיג אויסצוהערען.

אויב דער אַרויסגערופענער עדות געפינט זיך אין אַזאַ צושטאַנד, אַז ער איז בשום אופן אַליין, אָהן דער הילף פון אַ בעגלייטער, נישט ביכולת צו קומען צו דער געריכטס-פערהאַנדלונג, מוזען אָט די אַלע אויבענאויסגערעכנטע הנחות אויך אָנגעוואָנדען ווערען לגבי אָט דעם בעגליי-טער אַפילו אויך אין דעם פאַל, ווען דער עדות וואוינט, ווי 15 קילאָמעטער פון דער געריכטס-שטאָט.

ווען מוז זיך אַנ'עדות ווענדען וועגען דער ענטשעדיגונג?

נאָך דער אַנערקענטער ענטשעדיגונג מוז זיך דער עדות מעלדען תיכף נאָכ'ן ערפילען זיין פליכט, עווענטועל נאָך דער געריכטס-פערהאַנד-לונג אָדער אַמשפּעטסטען צומאָרגענס.

די ענטשעדיגונג מוז דעם עדות תיכף אויס-געצאָהלט ווערען אויפ'ן אָרט אָדער מ'שיקט איהם באַלד אַהיים מיט דער פּאָסט. אויב אַנ'אַרויס-גערופענער עדות האָט נישט אויף קיין רייזע-קאָסטען, האָט ער זיך דאָס רעכט צו ווענדען צום געריכט מיט אַנ'ענטשפּרעכענדער בקשה, אַז מען זאָל איהם צושיקען דערווייל אויף די רייזע און איבעריגע שפּעזען אַ קאַנטאָ.

קוים האָט דער עדות צו שפּעט דערהאַלטען די געריכטס-אַוויזאַציע אַזוי, אַז ס'איז איהם שוין נישט איבערגעבליבען קיין גענוגענדע צייט זיך צו ווענדען וועגען אַ קאַנטאָ אין אַרויסרופענדען געריכט, קען ער זיך ווענדען צום לייטער פון שטעטישען געריכט אויף זיין וואוינאָרט וועגען אַרויסבאָרגען איהם דערווייל די נויטיגע סומע.

י. אינפעלד.

ראַדיאָ-פּראָגראַם

מיטוואָך, 10 יולי

5.00 פּויזען: „לעבעדיגע פלעקען" פאָרלע-זונג פון פּראָפ. אָסקאַר זאַוואַצקי. 5.20 ווילנאָ: קינאָ אַלס מיטווירקער פון ציוויליזאַציע, פאָרלע-זונג פון לעשעק שעליקאָווסקי. 5.25 קראָקאָ: „פּויליש פינלאַנד", פאָרלעזונג פון ר. גאַידאַ. 6.00 פּויזען: נאָכמיטאָג קאָנצערט. 7.00 ווילנאָ: אוי-דיציע פאַר קינדער. 8,30 וואַרשאָ: סאָליסטען-קאָנצערט. 8.30 קראָקאָ: ליטעראַרישער פּאָרטראַג. 9.30 קראָקאָ: אָווענט-קאָנצערט.

6.10 הויצען: טראַנסמיסיע פון הארדערוויק „אליהו" אָראַטאָריום פון מענדעלזאָהן. 7.00 ריגאַ: סימפאָנישער קאָנצערט פון ווערמאַן פּאַרק. 7.05 פּראָג: קאָנצערט פון טשעכישער פילהאַר-מאָניע. 8.00 לייפּציג: אָווענט פון קלאַסישער סימפאָניע. 8.15 פראַנקפורט: סימפאָנישער קאָנ-צערט. 9.05 וויען: וויאָלאָנטשעל רעסיטאַל פון פּראָפ. בוקסבוים. 9.15 לאָנדאָן: ה. ג. אועלס רעדט וועגען וועלט שלום. 9.50 לאָנדאָן: קאָנ-צערט פון לאָנדאָנער קאַמעראַל אָרקעסטער.

נעכטיגע רינג-קאַמפען אין צירק

אין דער ערשטער פּאָר האָבען געקעמפט כאַשאַף—אָרלאָוו. דער קאַמף איז געבליבען אונ-ענטשידען. אין דער צווייטער פּאָר האָבען געקעמפט קאַרש מיט שטעקער'ן. דער קאַמף איז געווען אַ רעציזירענדער. קאַרש האָט געקעמפט ברוטאַל און האָט בעקומען צוויי וואָרנונגען. נאָך דער צווייטער פויזע האָט ער אַריינגעכאַפּט שטעקערן און אַ ראָפּעלטען נעלסאָן און איהם געהאַלטען 4 מינוט. ווען ער האָט אָבער אָנגעהויבען קלאַפּען שטעקערן אין קאָפּ האָט איהם דער ריכטער דיסקוואַליפי-צירט און אַנערקענט דעם זיג פאַר שטעקער'ן. שטע-קער איז געבליבען אונצופרידען און פערלאַנגט ווייטער צו קעמפען, דער עולם האָט געשטורעמט און דער ריכטער האָט געמוזט פעראָרדנען אָנהויבען דעם קאַמף ווייטער, ערקלערענדיג אַז אויב קאַרש וועט קעמפען נישט ריכטיג וועט ער בעצאָהלען אַ געלד-שטראָף. דער קאַמף הויבט זיך ווידער אָן און קאַרש האָט ווידער אַריינגעכאַפּט שטעקער'ן אין אַ ראָפּעלטען נעלסאָן און אויף דער 50-טער מינוט האָט זיך שטעקער אונטערגעגעבען. אין דער דריטער פּאָר האָבען געקעמפט קאָרנאַץ—פּעריס-כאַנאָוו. דער קאַמף איז געבליבען אונענטשידען. אין דער לעצטער פּאָר האָבען געקעמפט ווייגורא—שטיפאַר. דער קאַמף איז געווען זעהר אַנ'עלעגאַנ-טער. אין דער 18-טער מינוט האָט שטיפאַר בע-קעמפט ווייגורא'ן.

היינט קעמפען שטעקער מיט אָרלאָוו'ן, שטי-פאַר—פּעריסכאַנאָוו (רעציזירענד). קאַרש—פּאַשאַף (רעוואַנזש-קאַמף) און פּיאַטראָוויטש—ווייגורא.

ס'איז אָנגעקומען אַלעקסאַנדער גאַרקאָווענקאָ, ער וועט קעמפען וואַרשיינליך אויסער'ן טורניר, הגם ער האָט חשק אַריינצונעמען צו ווערען אויף גלייכע בעדינגונגען.

אַפּטייקען

היינטיגע נאַכט-דיזשורען

אַנטאָניעוויטש, פּאַביאַניצקאַ 50; כאָנדזינסקי, פּיעטריקאָווער 164; סאָקאָלאָוויטש, פּושעיאַזד 19; רעמביעלינסקי, אַנדזשעיאַ 28; זונדעלעוויטש, פּיעטריקאָווער 25; קאַספּערקעוויטש, זגערזשער 54 און טראַווקאָווסקי, בושעזשינער 56.

ספּאָרט-בעוועגונג

„הכח" (וויען) — „טוריסטען" 2:3 (2:1)

(ב) נעכטען איז אין לאָדז פאָרגעקומען דער צווייטער מעטש פון ווינער „הכח". דאָס מאָל האָ-בען זיי געשפּילט מיט די טוריסטען.

„הכח" האָט נעכטען געשפּילט אַ סך שוואַכער ווי זונטאָג געגען „ל.ק.ס." זיי האָבען נעכטען גע-שפּילט סתם יוצא צו זיין אָהן אַמביציע און אָהן ווילען צו געווינען. אין געוויסען מאָמענט האָט גע-שטערט דאָס ענטוויקלען דאָס שפּילען דער ריכ-טער, וועלכער האָט כמעט איגנאָרירט נישט רע-אַגירט אויפ'ן ברוטאַלען שפּילען פון די „טוריסטען" און האָט צו אָפט איבערגעריסען ס'שפּילען ריקטי-רענדיג איבריגע פריי-שטויסען צו „הכח". די מאַנ-שאַפטען זענען אויפ'ן מעטש אַרויסגעטרעטען מיט פאָלגענדע שפּילער:

„הכח": אַפּענהיים, שטראָס, פּאָלאַק, פּאָ-סאַניאַ, לעווינגער, פריד, נעמעס, העס, וואַרט-מאַן, מאַזונער און קאַץ.

„טוריסטען": מיכאַלסקי, קריגער, (קוביק) קאַראַש, קאַהאַן, וויעלישעק, הינץ, מיקאַלסקי 2, כאַינאַצקי, קוביק אַל (קוביק סט.), הערמאַנס און פראַנקוס.

דאָס שפּילען הויבט אָן „הכח" און שוין אין דער ערשטער מינוט זענען זיי ביי די „טוריסטענס" טויער אָבער וואַרטמאַן פערפאַסט אַ מעגליכקייט צו ערצילען. די „טוריסטען" הויבט באַלד אָן צו שפּילען מיט אַמביציע, בעווייזען זייער גוטער פאָרם, און שאַפען קריטישע מאָמענטען פאַר „הכח" און שוין אין דער דריטער מינוט ערצילען זיי אַ שעהן טויער דורך הערמאַנס'ען, דאָס ערצילטע טויער ברענגט אַריין ביי די „טוריסטען" נאָך מעהר מוט, דאַגע-גען „הכח" שפּילט אַזוי ווי פריהער אָהן לעבען, בלויז פון צייט-צו-צייט ווייזען זיי אַרויס סמנים פון זייער טעכניק, פון די כסדר'דיגע אָנגריפען וואָס די טוריסטען פיהרען אַדורך שיסט הערמאַנס דאָס צווייטע טויער פון אַ ווייטען מהלך.

אָבער אינציגווייז נעהמט „הכח" איבער די איני-ציאַטיוו פיהרען אַדורך עפעקטפולע אָנגריפען, וועל-כע די „טוריסטען" זענען נישט אימשטאַנד אָפּצו-קלאַפּען, זיי קאָמבינירען אָבער אַ סך אונטער'ן געגנערס טויער, ווען מ'קען ערצילע טויערען. ערשט אין דער 30-טער מינוט נוצט „הכח" אויס איינע פון זייערע אָנגריפען און שטעלען דעם רעזולטאַט 2:1 דורך וואַרטמאַנען.

אין דער צווייטער העלפט איז שוין „הכח" מעהר ביים וואָרט און קומען עפטער צו די „טו-ריסטענ'ס" טויער, אין דער 12-טער מינוט שיסט נעמעס אַ שאַרפען קאָרנער צו „טוריסטען" און קאַראַש קלאַפּט אַרויס דעם באַלעם מיט די הענד, דעם שטראַף-שטויס ענדיגט זיכער שטראָס אין אַ טויער.

ביידע מאַנשאַפטען הויבען יעצט אָן שאַרפער צו שפּילען, די „טוריסטען" וועלענדיג דערהאַל-טען דעם רעזולטאַט שפּילען ברוטאַל אויף וואָס דער ריכטער רעאַגירט זעהר זעלטען. אין דער 20-טער מינוט שאַפט נעמעס ווידער אַ קריטישען מאָ-מענט אונטער די „טוריסטענס" טויער און העס שיסט מיט'ן קאָפּ דאָס דריטע טויער פאַר „הכח" דאָס דאָזיגע טויער ווערט אויפגענומען מיט לאַנג-דויערנדע אַפּלאָדיסמענטען. „הכח" האָט ווייטער אַן איבער-מאַכט, בעדראָהען זעהר אָפט די „טוריס-טענ'ס" טויער. קוביק אַל. גערט איבער אין דער פערטיידיגונג מוראדיגע אָבענדיג דאָס „הכח" וועט פערגרעסערען דעם רעזולטאַט. דאָס שפּילען גערט זעהר לעבעדיג, אָבער אַלע אַקציעס קאָנען שוין נישט פערענדיגט ווערען צוליב דער פינסטערניש אויפ'ן פּלאַץ און ביים רעזולטאַט 2:3 לטובת „הכח" ענדיגט זיך דער מעטש.

ריכטער ה' אַנדזשעיאַק — שוואַך.

יודיש טעאַטער אין פילהאַרמאָניע, נאַרוטאָוויטשאַ 20
אונטער דער לייטונג פון א. בעזמאַן.
גאַסטראָלען פון דער בעריהמטער סובּרעטין און נעזאַנגס-ליבהאַבער

וויערא קאַניעווסקא און פּאָול ברייטמאַן
מיט'ן אנטייל פון מאַקס בריז.
היינט, מיטוואָך, דעם 10-טען, 9 אָווענד — דער בעליבטער שלאַגער צום לעצטען מאָל צו פּאָפּולערע פּרייזען פון 1 ביז 2.50
וויערא קאַניעווסקאַ אין איהר שלאַגער-ראָל אַלס
דאָס חזנ'דל
אין 3 אַקטען פון שטיינבערג, מוזיק: רומשינסקי.
ראָל „חזנ'דל"—וו. קאַניעווסקא „דוד"—פּאָול ברייטמאַן.
עס נעמט אנטייל דאָס גאַנצע פּערסאָנאַל.
אַדמיניסטראַטאָר: כ. אַרנוואַלד. מוזיקאַלישער לייטער: ל. זעלמאַן.
בילעטען צו בעקומען אין דער קאַסע פון פילהאַרמאָניע.

טעלעגראַמען

ווייטערדיגע פּרטים וועגן דעם אַרעסט פון די באַנדיטען אין וואַרשאַ

וואַרשאַ, 9. (טעלעפאָניש).

אין שייכות מיט דעם אַרעסט פון די מערדער פון דעם הויז-ווירט טשערמינסקי דערוויסט מען זיך נאָך פאָלגענדע פּרטים:

נאָכ'ן אויספיהרען דעם מאָרד האָבען זיך די באַנדיטען אַ געוויסע צייט אויפגעהאַלטען אין דער וואוינונג פון יאַנינאַ יאַוואָרסקאַ, דער געליבטער פון פּאַפּלאַווסקים שוואָגער, זאַלעסקי אויף דער נאָוואָ-מיעסקאַ 5. דאָרט האָט זיך אויף זיי צופעליג אָנ-געשטויסען אַ זשאַנדאַרם, וועלכער האָט געזוכט אַ רעזוערטיר.

דער זשאַנדאַרם האָט מעגען דעם תיכף גע-מעלדעט דעם אויספאָרשונגס-אַמט און אויף אַזאַ אופן איז געלונגען פעסטצושטעלען די נעמען פון די באַנדיטען.

מאָנטאָג אַ זייגער פינף נאָכמיטאָג האָבען די באַנדיטען קאַמינסקי, און פּאַפּלאַווסקי פערלאָזען די „מלינה" פון דער יאַוואָרסקאַ און זענען זיך צוגאַנגען.

פּאַפּלאַווסקי איז אַוועק אין דער וואוינונג פון זיין ברודער אויף ריבאַקי 7 און קאַמינסקי אין האָטעל סאַסקי.

אין האָטעל איז ער אָנגעקומען מיט אַ קליינער וואַליזקע אָנגעטון אין אַ עלעגאַנטען טונקעלען אַנ-צוג, די לינקע האַנד האָט ער געהאַט באַנדאַזשירט.

אין האָטעל האָט ער בעקומען אַ צימער אויפ'ן ערשטען שטאָק.

אינטערעסאַנט אַז אין דאָזיגען האָטעל אויף רעמזולבען שטאָק וואוינט שוין זייט אייניגע חדשים דער נאַטשאַלניק פון וואַרשאַווער אויספאָרשונגס-אַמט, סוכעניק.

אַ סאָוויעטישע לופט-רייזע אַרום אייראָפּאַ

מאָסקווע, 9 (ספּ. טעל.) היינט איז דאָ פאָרגעקומען אַ פליה-פּרובע פון עראָפּלאַן „סאָ-וויעטישע פליגלען", וואָס וועט דעם 10 יולי אָנהויבען אַ פליה אַרום אייראָפּאַ. אויף זיין צו-ריקרייזע וועט דער עראָפּלאַן זיך אָפּשטעלען אין וואַרשאַ.

מיט'ן עראָפּלאַן פיהרט אָן איינער פון די בעסטע סאָוויעטישע לופט-פליהער — גראָמאָוו.

לופט-רייזע אויסטראַליען—ענגלאַנד

אַטען, 9 (ספּ. טעל.) אויף דער לופט-רייזע אויסטראַליען—ענגלאַנד האָט זיך היינט דאָ אָפּגעשטעלט דער עראָפּלאַן דער „קרייץ פון דרום".

דער הידראָפּלאַן פון „טשיקאַגאָ טריבון" פליהט ווייטער

לאָנדאָן, 9. (אַטע) פון ניו-יאָרק מעלדעט מען, אַז די רעדאַקציע פון „טשיקאַגאָ טריבון" האָט היינט בעקומען פון הידראָפּלאַן אַ ראַדיאָ-דעפּעשע, אין וועלכער עס ווערט געמעלדעט, אַז דער הידראָפּלאַן געפינט זיך איצט נעבען די טשיידלעי-אינזלען.

אַ אויטאָבוס אַראָפּגעפאַלען אין אַ אָבגרונד

16 פּאַסאַזשירען דערהרגעט געוואָרען

לאָנדאָן, 9 (אַטע) נעבען אַלפּאַראַ אין דרום שפּאַניען, איז אַ אויטאָבוס, וואָס האָט גע-פיהרט טוריסטען איז אַראָבגעפאַלען אין אַ אָב-גרונד פון דער הויך פון 40 מעטער. אַלע 16 פּאַסאַזשירען זענען דערהרגעט געוואָרען.

ווילט איהר אַז אייערע וואוינונגען זאָלען נישט בלייבען אויף הפקר

בשעת איהר זייט אויף זומער-וואוינונגען און אין קור-ערטער?

דאָס פערזיכערונגס-ביוראָ פון ה' מרדכי חיים רוזמקאָווסקי, קילינסקיעגאָ 105, טעלעפאָן 12,50 נעהמט אָן אַלע אַרט אַסעקוראַציעס פייער און גנבה ספּעציעל וואוינונגען. אַלע די, וועלכע פאָהרען איצט אָפּ, דאַרפען תיכף קלינגען טעלעפאָן 12,50 ווי זיי וועלען זאָפאָרט בעזוכט ווערען און אַדורכ-פיהרען די אַסעקוראַציע, בכדי די לערוער אייגע-וואוינער זאָלען אין די זומער-חדשים זיין רוהיג און נישט דאַרפען מורא האָבען פאַר גנבות. אין עס זייער איינענער אינטערעס דאָס תיכף אַדורכצו-פיהרען קלינגען טעלעפאָן 12,50 אין דער ביוראָ פון מרדכי חיים רוזמקאָווסקי.

וואס א הענקער דערצעהלט וועגען זיינע קרבנות און וועגען זיין „ארבייט"

בעזוך ביים תליון, וואס האט אויסגעפירט דעם טויט-אורטייל איבערן אונשולדיגן יוזעף יאקובאווסקי

„נישט לייכט האט זיך מיר איינגעגעבען צו פאקע ורע סהענקער, וואס האט יאקובאווסקין אוועק געשיקט אויף יענער וועלט. איך וועל נאר בלויז איבערגעבען, אז געפונען האב איך איהם אין א וועשעריי, אין א געוועהנליכער וועשעריי, וואו מענשען גיבען אפ צו וואשען זייערע שמוציגע וועש און האבען אפילו נישט קיין אהנונג, אז די עלפע הענט, וואס וואשען זייערע וועש פון שמוץ, זענען אליין אויסגעשמירט פון בלוט פון מענשען.

„איך לייען איבער די שילד אויף דער וועשעריי „וואש אונד פלעט אנשטאלט". איך עפען די טיר. צוויי דיקע גרויסע פרויען זענען בעשעפטיגט ביי פרעסען קראגענס. א צוועלף-יאהריג יונגעל ארבייט ביי א מאשינקע.

— קאן איך זעהן דעם הער סאווא? — האב איך געפרעגט.

— האנס! — האבען די צוויי ווייבער גערופען אין א צווייטען צימער.

באלד האט זי דבעוויזען א פערשוין, גרויס און שטארק ווי א ריז. ווי צום רומעל האט ער געטראגען א רויט העמד מיט פערקאשערטע ארבעל.

— הער פייערמייסטער — האב איך געזאגט, וויסענדיג, אז ער האט געהאט א ראנגע אין דייטשען מיליטער בעת דעם קריג — קאן מען מיט אייך שמועסען וועגען אן'אנגעלעגענהייט?

— יא וואל! — האט דער ריזיגער פערשוין געענטפערט מיליטעריש און האט בעטראכט מיך מיט א דורכדרינגליכען בליק. — איך דערקען אייך נאך פון קריג. מיר זענען געווען אפילו א צייט אין איין קאמפאניע. קומט אריין אין צווייטען צימער, וועלען מיר רעדען.

„מיר זענען אריין אין א קליין צימערעל, מעבלירט אזוי ווי צעהנדליגער טויזענדער אנדערע בירגערליכע צימערען. דער טיש איז בעדעקט מיט א פלושען טישטוך, ארום געבעטע שטולען, אויף דער פארלאגע א בילינער טעפיך, אויף די ווענט — פאטאגראפיעס און פאטרעטען פון יעגערס, ביבלישע מאטיווען און אפילו עטליכע מלאכים אין ווייבערישע געשטאלטען.

„איך וויל אנהויבען רעדען, נאר דער ריזיגער פארשוין בעט מיך איבער:

— ענטשולדיגט, קריגס-קאלעגע, איך בין נישט אנגעטון, און אזוי קאן מען מיט קיין מענש, נישט רעדען. איך וועל זיך נאר אנטון, וועל איך אריינקומען.

„איך זיץ דערווייל און בעטראכט די פארטרעטען. אויף א גרויס בילד אויבען-אן, הענגט ער אליין, דער בעל דבר. דאס איז א פאטאגראפיע פון דעם קריג. ער איז אנגעטון אין א פיקעל-הויב אויפ'ן קאפ, און אין א מונדיר פון א פייערווערקער. אויף דער ברוסט הענגען א סך מעדאלען און קרייצען פאר בראווקייט. די וואנסען זענען קריגעריש פערדרעהט אין דער הויך. פונקט ווי ביי קייזער ווילהעלם. אונטען איז אויפגעשריבען „13-טער פרייסישער ארטילעריע-פולק פון דער קייזערליכער ארמיי". איך נעם זיך איבערצעהלען די ריזיגע צאהל מעדאלען, נאר דער „פייערמייסטער" קומט אריין אן'אויסגעפוצטער מיט א געפרעסטען אנצוג, מיט א פארביגען קראוואט פון רויטער פארב, אן'אמת'ער „רזשענטעלמען". איך מיין, אז איצט וועלען מיר שוין אנהויבען רעדען. נאר דער הערר „פייערווערקער" איילט זיך נישט.

— גרעטעל, — רופט ער, — ברענג עפעס מכבד צו זיין!

גרעטעל איז זיין טאכטער, א צארט מיידעל, מיט בלאנדע האר, וואס פאלען אריין אין גאלד, און מיט בלויע אויגען. זי שטעלט אוועק אויפ'ן טיש א פלאש ליקער, גלעזלעך, דערלאנגט אויך דעם פאטער די פארצעלייענע ליולקע און רויכערט זיך אין געגענווארט פונ'ם פרעמדען מענש. מיר קלאפען אן מיט די גלעזלעך און איך טרינק מיט'ן הענקער „לחיים". ווי א גוט-ערצויגענער מענש פרעגט ער מיך נישט, נאך וואס איך בין געקומען, נאר וואַרט ביז איך וועל אנהויבען. ווארים ווי אזוי שפרינגט מען עפעס מיטאמאל ארויס און מען פרעגט א מענש וועגען זיין הענקעריי.

ענדליך האב איך די געלעגענהייט, איך וואַרף אריין:

— נו, יא, ווען מען האט געקעפט יאקובאווסקין...

ער האט אויסגעשטעלט א פאר אויגען, ווי א ווילדער פויגעל וואס מען פאקט איהם אומגעריכט.

— איהר ווייסט מיין נעהמען? — האט ער אויסגערופען, און ביידע הענט האבען זיך איינגעקלאמערט אין מיר.

— מיין גאט! — האב איך געענטפערט מיט א שמייכעל. — איך האב נישט געוואלט אייך בעאונרוהיגען, אלטער קריגס-קאמעראד, אויפ'ן פראנט האבען מיר אלע דאס געטון, און נאמען פון דער זעלבער גערעכטיגקייט...

— שטילער, ווי גאט איז אייך ליב! — האט דער הענקער געבעטען — רעדט נישט, מיין טאכטער קען נאך דערהערען... זי ווייסט נישט, קיינער ווייסט נישט, קיינער וואגט נישט צו וויסען... דערצו האט זי די טעג חתונה, מיין טאכטער, אין דריי טעג ארום וועט זיין די חתונה... רעדט נישט, ווי גאט איז אייך ליב...

איך האב איהם בערוהיגט, געגעבען מיין ווארט, אז איך וועל מיט קיין וואך נישט שטערען זיין טאכטער'ס חתונה. ער האט זיך בערוהיגט, און אנגיסענדיג פרישע גלעזער ליקער, האט ער אנגעהויבען דערצעהלען וועגען זיין בּיזאיצטיגען לעבען און וועגען זיין צוקונפט.

— איך וויל איצט אנהויבען א נייעם לעבען, — האט דער הענקער שטיל גערעדט, און די אויגען האבען ביי איהם געלויכטען — באלד צומארגענס נאך דער חתונה פון מיין טאכטער, וועל איך זיך אנגעבען אין דימיסיע. דאס איז ביי מיר א פעסטער בעשלוס, צעהן יאהר צייט האב איך אנגעהאלטען דעם דאזיגען שווערען אמט, איבער וועלכען עס האבען זיך בעמיהט הונדערט פערזאן און נאר מיך האט מען פון זיי אלע אויסגעקליבען... איצט בין איך שוין פערזיכערט אין לעבען. מיין „ארבייט" האט מיר איינגעבראכט א געוויסען קאפיטאל. חוץ דעם, דארפט איהר וויסען, קריגס-קאמעראד, אז איצט לוינט נישט מעהר די „ארבייט", עס בעצאהלט זיך נישט...

— די וועלט ווערט בעסער? — האב איך געפרואווט טרעפען.

— נישט דאס, — האט ער געענטפערט — נאר די ריכטער זענען איינגעהאלטענער, איילען זיך נישט מיט קיין טויט-שטראף. און עס איז דא ווינציג ארבייט... און אנהויב איז געווען ארבייט. אין ערשטען יאהר האב איך געהאט בלויז פינף הינריכטונגען. אבער באלד אין צווייטען יאהר האב איך שוין געהאט פינף און צוואנציג בעשטעלונגען. אזוי איז געגאנגען אל יעהר און מעהר, און איך האב שוין געהאט א פערמעגען, נאר די צייט נאך דער מלחמה האט מיר געבראכט שאדען, דאס געלד איז ווערטהלאז געווארען, אויף אזוי פיל אז איך בין געבליבען, ביי גארנישט. אין 1924 האב איך געהאט א גוט יאהר. איך האב פערדינט 9000 גאלד-מארק, אבער דערנאך איז אויסגעקומען צו זיצען לעדיג גאנצע אנדערהאלבען יאהר. באטש מען האט דורך דער צייט פעראורטיילט צום טויט פערציג מאן, און דערפון אין פרייסען 31 מענשען. דורך די גאנצע צעהן יאהר אמט-ארבייט, האב איך געהאט 110 בעשטעלונגען. איצט וויל איך עס נישט מעהר. איך וויל פיהרען א צוויל לעבען, און אז גאט וועט געבען, וועל איך צוזינגען איינקלעך.

ווען ער האט דערמאהנט וועגען די איינקלעך, וואס גאט וועט געבען און ער וועט זיי צוזינגען, האבען ביי איהם די אויגען געלויכטען פון פרייד. איך האב מורא געהאט איהם לאזען זיך צופיל בעגייסטערען, און איך האב אויפגעפיהרט דעם שמועס צוריק אויף דער „אמט-ארבייט". ער האט גענומען דערצעהלען וועגען זיינע „קליענטען", וואס ער האט אוועקגעשיקט אויף יענער וועלט. ער האט געשילדערט יעדען „קליענט" בעזונדער, דערצעהלט וועגען יעדען, ווי אזוי ער האט זיך געהאלטען ביי דער „ארבייט". ענדליך איז מען ארויפגעקומען אויף יוזעף יאקובאווסקי, דעם פויער פון ווילנער געגענד.

— דאס איז נראד געווען דער הונדערטסטער קאפ — האט דער הענקער געזאגט מיט צופרידענהייט, ווי א שטייגער א קינסטלער דערצעהלט וועגען זיין הונדערטסטער שאפונג — עס איז געווען זונטאג. איך בין ארויסגערופען געווארען קיין סטרעליטץ-אלט, וואוהין איך בין אנגעקומען פיר פארטאג.

און געפענגענים האבען מיך שוין אפגעווארט דריי געהילפען, געזונטע חברה-לייט. איך האב געמאכט אלע פארבערייטונגען, ארויסגעגעבען בעפעהלען, און אז אלץ איז געווען גרייט, האב איך זיך געלאזט געהן אנקוקען דעם פעראורטיילטען. צו דער צעלע האט געפיהרט א קליין פענסטערעל, דורך וועלכען איך האב דעם פעראורטיילטען געקענט זעהן און ער מיך — נישט.

ער איז געשטאנען אויף די קניה, געבעטען, באלד איז אויך געקומען צו איהם א גלח, כדי מיט איהם צו זאגען ווידוי. כ'האב זיך אנגעטון אין א פראק, די האב ארויסגענומען די האק פון פוטעראל און אויסגעפוצט זי מיט א זיידען טיכעלע. דערנאך בין איך אוועק צום הינריכטונגס-פלאץ. איך דערמאן זיך, אז מען האט דעם פעראורטיילטען נישט געבראכט צו דער תליה צו דער בעשטימטער צייט, ווייל מען האט דורך עפעס פערשפעטיגט. אז האב געמיינט, אז מען האט איהם אפשר אין דער לעצטער מינוט בעגנעדיגט און איך האב אויסגערעכנט, אז אין א'א פאל וועט מיר אויסקומען האבען היזק. ווארים פאר אן'ארבייט קריגט מען פינף הונדערט מארק, און אין פאל פון א בעגנעדיגונג קריגט מען בלויז 250 מארק ענטשעדיגונג... נאר אט האט מען יאקובאווסקי'ן געבראכט צו פיהרען. דאס איבריגע איז צוגעגאנגען ווי אלע מאל. דער פראקוראר האט געלייענט דעם אורטייל, דערנאך האט ער געזאגט צום פעראורטיילטען: „איך גיב דיך איבער צום הענקער". דער פעראורטיילטער איז צוגעפיהרט געווארען דורך מיינע געהילפען צו דער תליה. ער האט זיך נישט געווענגעשעלט, איך האב ארויסגענומען די האק פון שווארצען טיכעל, און אין עטליכע סעקונדען ארום האט ער נישט געלעבט. איך האב עס געמאכט גלאטיג, ווי שטענדיג, און ווי נאך יעדער „ארבייט", האב איך בעקומען שפעטער א דאנקבריף פון פראקוראר פאר מיין גוטען אויספיהרען דעם אמט...

„אט אזוי קאלטבלוטיג און געמיטליך האט דער הענקער דערצעהלט וועגען זיין „אמט". אז ער האט געענדיגט, האט ער אנגעגאסען די גלעזלאך און אנגעקלאפט לחיים. ער האט גענומען דערצעהלען אנדערע אינטערעסאנטע פאקטען וועגען זיינע „קליענטען", נאר איך האב מעהר נישט געקענט זיצען אין דער געזעלשאפט פון דעם שענדליכען מענש. און איך האב איהם איבערגעגעבען, אז איך דארף געהן, און אז אינגיכען וועל איך איהם נאך אמאל בעזוכען. ער האט מיך געוואלט דווקא פערהאלטען אויף נאכמיטאג, נאר איך האב איהם א סך מאל געדאנקט און ער האט מיך בעגלייט ארויס צו דער טיר, דריקענדיג חבר'יש מיין האנט.

ג. גופער.

אנטיסעמיטישער קאנגרעס אין וויען

בעשליסט צו קעמפען געגען שחיטה

אין וויען איז אפגעהאלטען געווארען א קאנגרעס פון פערבאנד צו שיצען חיות, פערד, פויגעל, הינט, קעץ און אזוי ווייטער.

דער פרעזידענט פון פערבאנד, קארל מעלקוס, איז אן אנטיסעמיט, און ער בענוצט זיך מיט דער מאסקע פון שיצען חיות, כדי צו קעמפען געגען יודען.

די אנטיסעמיטישע אנהענגער פון קארל מעלקוס האבען אויפגעשטעלט די פאדערונג נישט צו דערלאזען די שחיטה פון בהמות לויט דעם יודישען דין.

ווער עס איז אן אידעאליסטישער וועגעטאריער און עסט נישט קיין פלייש, פאר יענעם איז די שחיטה פון לעבעדיגע בעשעפענישען א גרויל. פאר זיי איז נישט קיין אונטערשיד צי מען קוילעט בהמות לויט דעם יודישען דין, צי אויף אנדערען אופן. אלע שחיטה'ת זענען פאר'ן וועגעטאריער אן אונמענשליכע זאך.

די אנהענגער פון דעם חיה-שוץ קאנגרעס, וועלכער איז איצט פארגעקומען אין וויען, זענען אבער נישט קיין וועגעטאריער. זיי עסען פלייש, און עס האנדעלט זיך דא נאר וועגען דער ארט און וויזע פון דער יודישער שחיטה. ביי די קריסטען דערלאנגט מען פריהער אין די שעכט-הייזער דער בהמה א קלאפ מיט א האמער איבער'ן קאפ, אום זי צו בעטויבען און דאן ערשט קוילעט מען זי. דאס איז זאגען די געגנער פון דער יודישער שחיטה, הומאנער, מענשליכער.

דער ווינער רב, פויכטוואנגער, וועלכער איז געקומען צום קאנגרעס פערטיידיגען די שחיטה לויט דעם יודישען דין, האט ערקלעהרט, אז דאס בעטויבען מיט'ן האמער איז נאך ערגער פאר דער בהמה, ווייל זי פיהלט דעם שמערץ צוויי מאל, דאס ערשטע מאל ווען מען בעטויבט זי מיט'ן קנאק פון האמער איבער'ן קאפ און דאס צווייטע מאל ווען מען שעכט זי מיט'ן מעסער. לויט דעם יודישען דין אבער איז די שחיטה פיל הומאנער, מענשליכער, ווייל די בהמה פיהלט דעם שמערץ נאר איין מאל, דאמאלס ווען מען שעכט זי דאס איז אויך דער שטאנדפונקט פון פיל געלערנטע און דאקטוירים, וועלכע שטודירען די שחיטה לויט דעם יודישען דין, האט ערקלערט דער רב פויכטוואנגער.

די אנטיסעמיטען קעמפען שוין לאנג געגען דעם יודישען דין פון שחיטה, נישט פאר די בהמות, ווייל אליין זענען זיי נישט קיין וועגעטאריער און פרעסען פלייש, נאר אום צו האבען א נאטשעפקע געגען יודען.

דער פאלשער רחמנות צו די בהמות איז ווירקליך א טשיקאווער רחמנות. עס איז נישט מעהר ווי אן אנטיסעמיטישער דריידעל צו טשעפען זיך צו יודען. ווען דער רב פויכטוואנגער האט פארגעבראכט דעם ארגומענט, האבען די אנטיסעמיטישע אנטיילנעמערס פון דעם קאנגרעס זיך געווארפען אויף איהם און נאך אויף אנדערע יודישע אנטיילנעהמער אין געוואלט זיי שלאגען. דער רב מיט די אנדערע יודישע אנטיילנעהמער האבען דערום פערלאזען דעם קאנגרעס פון די פאלשע רחמנות

די אנטיסעמיטען פון דעם קאנגרעס האבען געמאכט א דעמאנסטראציע אין די גאסען און האבען געטראגען טאוולען מיט אויפשריפטען, אז די רעגירונגען פון אלע לענדער זאלען פערבאטען די שחיטה לויט דעם יודישען דין. ביי די ווינער יודען האט די אנטיסעמיטישע דעמאנסטראציע ארויסגערופען גרויס אויפרעגונג.

א יודישע חתונה אין פלאמען

פון לובלין שרייבט מען:

אין דארף טאצעוו, נישט ווייט פון פשיטיק, וואוינט שוין זייט 35 יאהר דער יודישער פאכטער וואווע גליקלער. ער מיט זיין פאמיליע זענען די איינציגע יודען אויפ'ן גאנצען דארף. יענע וואך דינסטאג האט גליקלער חתונה געמאכט א טאכטער, אויף וועלכער חוץ מחותנים, זענען אויך פערבעטען געווארען משפחה, קרובים און בעקאנטע פון ביידע צדדים.

דער יודישער פאכטער האט איינגעארדענט די חתונה פין זיין קינד ביד הרחבה און ארויפגעברענגט צו זיך אין דארף יודישע כלי-זמרים פון ראדאם. און גאט האט איהם געהאלפען — האט דער פשוט'ער דארפס-יוד זיך געטראכט — און ער האט זוכה געווען צו דער חופה פון זיין טאכטער און ער איז נאך דערצו פערמעגליך אויך. ערווערבענדיג זיך דורך די שווערע אנגעהארעוועטע יאהרען א שטיקעל מאיאנטעק — זאל טאקע זיין א שמחה מיט אלע פיטשעווקעס, אז ס'זאל שעהן זיין פאר גאט און לייט.

ביז דער חופה איז אלץ אויף דער חתונה אוועק אין בעסטער ארדנונג. ווען די געסט זענען געזעסען ביי דער סעודה און געוויילט דעם עולם, האט פלוצלונג אנגעהויבען ברענען דער שטרויענער דאך און נישט לאנג דערנאך האבען די פלאמען ארומגעכאפט דאס גאנצע הויז. די טענץ און מוזיק זענען באלד איבערגעריסען געווארען און ס'איז ענטשטאנען צווישען די געסט א גרויסער פאניק. דער עולם האט גענומען אנטלויפען און ראטעווען זיך און די קליינע קינדער, צום גליק זענען אלע ארויס מיט'ן לעבען. ס'איז נאר אפגעברענט געווארען דאס הויז און די גארדעראב פון די געסט. דער שאדען ווערט געשאצט בערך 20 טויזענד זל.

נאך דער ערשטער אויספארשונג האט זיך ארויסגעשטעלט, אז דאס פייער איז ארויסגערופען געווארען דורך אונטערצינדען. ווער ס'איז געווען די אונטערצינדער איז נאך נישט פעסטגעשטעלט געווארען. די פאליציי פיהרט אן ענערגישע אויספארשונג.

ווי היימישע און בעקאנטע פויערישע שכנים פון יודישען פאכטער דערצעהלען, האבען זיי געהערט ווי שקצים האבען צווישען זיך גערעדט, אז עס וואלט א יושר געווען, אז מ'זאל די יודען אונטערצינדען, וואלטען זיי גענומען אנטלויפען פון דארף. זיי האבען אבער געמיינט, אז דאס רעדט מען נאר אין א שפאס און זיי האבען עס דערפאר נישט גענומען ערנסט.

ווילט איהר!!!

זיך אסעקורירען אויף לעבען, פייער, גנבה, זעהר גוטע בעקוועמע פאר אייך בעדינגונגען.

קלינגט תיכף אן

טעלעפאן 12-50

אין דער פערזיכערונגס ביורא פון

מרדכי חיים רומקאווסקי

105 קילינסקיעגא 105

איהר וועט זאפארט בעזוכט ווערען, רעעל און פינקטליך בעהאנדעלט ווערען.

פערזוימט נישט!!

טיכטיגע אגענטען קאנען זיך מעלדען.

געשמדט אין מעזריטש און געווארען צוריק א יוד אין לובלין

פון דער שול און חדר ביז צום שוסטער-פאך-די ליבשאפט צו דער פרוי טרייבט איהם צו... שמד-
די פוסטע הבטחות פון די „נשמה-רעטער"-דער שמד-די טיפע חרטה-ביים לובלינער ראבינאט

ישראל איזענשער, א װארשאװער יונגערמאן. א מאטענס א קינד. געלערנט אין חדר, שפעטער אין א שול, דערנאך בעזוכט האנדעלס-קורסען, גע־כאפט פון אומעטום אביסעל לעהרע ,דערווייל איז איהם די מוטער אפגעשטארבען ,שפעטער אויך אויך דער פאטער, איז ער אנגעקומען אלס אנגע־שטעלטער אין א געשעפט, קוים פערדינט אויף חיונה, בעקאנט זיך מיט א מיידעל, זיך פערליבט אין איהר. אלט געווארען 21 יאהר איז אװעק אין מיליטער, אנגעקומען אין די מיליטערישע שיסע־רייע־װארשאטען, וואו ער האט זיך אויך אויסגעלערנט שוסטעריי ארבייט, און, אהיימקומענדיג פון מיליטער האט ער שוין געהאט א פאך אין האנד. אנגעהויבען ארבייטען שוסטעריי, חתונה געהאט, שווער גע־אר־בייט: קיין פרנסה נישט פערדינט. די פרוי זיינע איז קראנק געווארען, ער איז אװעק אויף דער פראָ־ווינץ זוכען ארבייט. האט ער געוואנדערט פון שטע־טעל צו שטעטעל. אנגעקומען קיין מעזריטש, דארט בעקומען אביסעל ארבייט, אבער נישט צווישען יודען, נאר ביי קריסטען, א נייע סביבה.

די פוילישע שפראך, וועלכע ער בעזיצט בעסער װי די יודישע, גוטע האלטונג, פיינעם אויסזעהען, האט איהם גיך פאפולער געמאכט צווישען די קריסטען און „פרומע נפשות" האבען זיך א נעהם געגעבען „ראטעווען" איזענשערס נשמה. אין מעזריטש און אין אומגעגענד געפינט זיך די רעזידענץ פון הויכע פוילישע אריסטאקראטען. די „רעטער" פון איזענשערס נשמה האבען זיך כסדר פערדופען אויף די נעמען פון יענע אריסטאקראטען, יאיפגע־רעדט איזענשער'ן, אז א יונגערמאן, וועלכער איז אזוי אינטעליגענט, פערמאגט בילדונג, בעזיצט די שפראך א. א. וו. דארף נישט אפפינסטערען זיין לעבען ביי אנ'ארימען שוסטער־װארשטאט, זאל ער זיך נאר שמדן און את יענע אריסטאקראטען, מאגנאטען, וועלען איהם אריינגעמען אין זייער סביבה, װי אנ'אייגענעם, א נאהענטע און ער וועט בעקומען אזא בעשעפטיגונג, וועלכע פאסט מעהר פאר זיינע גייסטיגע פעהיגקייטען.

דער נישט־נאריישער יונגערמאן האט זיך פער־לוירען. זיין פאנטאזיע האט גענומען ארבייטען, אט האט ער זיך דערזעהען אין יענער סביבה, א רייכער, א זאטער, און צופרידענער פונקט װי זיי, און זיין פרוי וועט ער נישט פערגעסען, צו ליב האט ער איהר, אבער טאקע לטובת זיין פרוי וועט ער דאס טון. הלמאי זאל זי ליידען, הונגערען, ער וועט רייך ווערען וועט ער קאנען פאר איהר זארגען.

ער האט זיך גע'שמד'ט.

פון ישראל איזענשער איז געווארען סטאניס־לאוו איזענשער.

געשעהן איז דאס מיט דריי חדשים צוריק אין מעזריטש.

„סטאניסלאוו'" איז געווארען פיל ערגער די ישראל'ען. צו אלע זיינע צרות איז איהם נאך צו־געקומען די בענקשאפט נאך זיין פרוי, וועלכער ער האט פלוצלונג ווייט פון זיך, בענקשאפט נאך יוד־רישקייט, נאך יודען. דער לעבעדיגער, פריעהליכער, ארבייטסזאמער, ישראל איז פערוואנדעלט געווארען אין א וויינענדיגען, פערבענקטען און מעלאנכאלישען סטאניסלאוו. דאס האט געדויערט נאר עטליכע טעג, ד. ה. ביז ער האט ביי זיך ענטשלאסען בעשלאסען צו ענטלויפען צוריק פון סטאניסלאוו'ען און האס ניבער ווערען צוריק א ישראל. ביי זיך אין הארץ האט ער זיך אפגעזעגנט מיט אלע זיינע האפענונגען און פאנטאזיעס וועגן די מאגנאטען און זייער סביבה און אנגעהויבען זוכען וועגען א'יפ'ן ריקצוג, אויף תשובה.

[...] איז ענטלאפען קיין לובלין. אהין א גראד־שע, א [...] בעקאנטע. עס איז איהם אבער געלונגען צו ב[...] זינע זמאקע ארבייט ביי מולארעס. ער האט פאר ליב גענומען יעדער ארבייט. די שווערסטע, אבי צו זיין אין לובלין, וואו ער האט געהאפט צו בעקומען פארמעלע מעגליכקייטען צוריק צו ווערען א יוד.

ער האט אנגעשריבען א בריף צו זיין פרוי. א בריף, אין וועלכען ער האט געבעטען מוחל זיין איהם פאר זיין לייכטזיניגען, נישט בערעכענטען שריט. אפעלירט צו איהרע װארימע ליבשאפט, וועלכע זי האט איהם ארויסגעוויזען 8 יאהר פאר דער חתונה און 2 יאהר נאך דער חתונה. געבעטען אז זי די װארימסטע ווערטער. אבער —

ער האט דעם בריף נישט אװעקגעשיקט. ער האט געוואר'ט ביז ער וועט ווערען צוריק א יוד.

האט ער זיך אויפגעזוכט אין לובלין עפעס א בעקאנטען, א שוסטער, דערציילט פאר איהם זיין סוד, יענער האט איהם געראטען ארויפצוגעהן אין לובלינער ראבינאט.

אין ראבינאט האט מען איהם גאנץ גוט אויפ־גענומען, אויסגעהערט זיין טרויעריגע געשיכטע.. און אויפ'ן גרונד פון די פארשיפטען און פעראָרדענונגען איז ער צוריק איבער צום יודענטום.

דאס לעבען אין אלעקסאנדער

(פון אונזער קארעספאנדענט)

די לעצטע טעג קומען ביי אונז פאר כסדר־דיגע בעראטונגען און פערזאמלונגען פון די אר־טיגע שטרימף פאבריקאנטען אין צוזאמענהאנג מיט'ן איצטיגען קריזיס. און אט איז אלס פועל־יוצא אפ־געשטעלט געווארען אלע גרעסערע און קלענערע פאבריקען מיט'ן אויסנאהם פון 2 גרויסע פאבריקען, של אין גריילין, וועלכע ארבייטען קאָנטאָ־סחורות און זיי האבען קיין געמיינזאמעס מיט דער אלעקסאנדערער שטרימף־פראדוקציע.

ס'איז אין דער לעצטער אויך געשאפען געווא־רען א קאמיסיע פון 5 פערזאן, וועלכע האט צוו. אנד. די אויפגאבען: 1) אנצונעהמען מיטלען צו בעזייטיגען די שארפע אינערליכע קאנקורענץ צווי־שען די ארטיגע פאבריקאנטען; 2) אנצונעהמען מיטלען קעגען דער געפעהרליכער פראטעסטען־און באנקראטען-כוואליע; 3) אדורכציפיהרען דעם בעשלוס פון אפשטעלען די ארבייט, אויפ'ן גאנ־צען חודש יולי.

* * *

די טעג איז פארגעקומען די יעהרליכע גע־נעראל-פערזאמלונג פון דער יודישער קאאפערא־טיווער „קרעדיט-באנק" פין אפגעגעבענעם בע־ריכט פון דער אלטער פערוואלטונג ווייזט זיך ארויס, אז די באנק עקזיסטירט פון יאהר 1926 און איז א מיטגליד אינ'ם פערבאנד פון יודישע קאאפעראטיווען אין פוילען. אין בעריכטס-יאהר 1928-29 האט די באנק געצעהלט 197 מיטגלי־דער. דער פאי איז 25 זל. 3 אנגעשטעלטע. אינ־קאסע וועקסלען צום איינקאסירען 5,674 שטיק אין דער אלגעמיינער סומע פון 657,339,34 זל. דיסקאנטא - אפעראציעס אין דער סומע פון 115,230,15 זל. פקדונות (וואקלאדען) 17,472,000 זל. בעוועגליך פערמעגען — 690 זל. די אלגעמיי־נע בילאנס-סומע 2,406,062,69. אין יאהר 1929 האט די באנק בעקומען פון רעוויזיאנס - פערבאנד א הלואה פון 10,000 זלאטעס די איצטיגע פער־וואלטונג, צוזאמען מיט'ן ראט, בעשטעהט פון 15 פערזאן. דער צוטרוי צו דער באנק פון אנדערע בענק — אפילו אויך פון לאדז — פערשטארקט זיך כסדר, מיט יעדען טאג פערגרעסערט זיך די אינ־קאסא פון וועקסלען.

ש. ח—ר

Dr. Z. Rakowski

ספעצ. פאר אוירען-, נאז-, האלז- און לונגען-קראנקהייטן

קאנסטאנטינער 9, טעל. 27-81.

יורידישע עצות

אין דער דאזיגער אפטיילונג גיט די רע־דאקציע פון „נייעם פאלקסבלאט" ענטפערען אויף יורידישע פראגען, וואס ווע־רען צוגעשיקט שריפטליך פון אונזערע לעזער.

> **קופאן**
>
> יורידישע אפטיילונג
>
> פון „נייעם פאלקסבלאט".
>
> ביים דערלאנגען אנ'אנפראגע אויף א יורידישע עצה, דארף צוגעלעגט ווערען דער קופאן מיט דער דאטע פון טאג, ווען די אנפראגע ווערט ארײנגעשיקט. אויף אנפראגען אהן קופאן, וועט קיין ענטפער נישט געגעבען ווערען.

9453 י. ס—ז פון פראגצישקאנער:
א 16-יעהריג מיידעל איז נישט רעכטליך טאט-פעהיג. ממילא קאן זי נישט פיהרען קיין שום אונטערנעהמונגען און בעזיצען אייגען פער־מעגען. דער סעקוועסטראטאר האט דעריבער רעכט געהאט צו לייגען אנ'ארעסט אויף איהר מאשין אויפ'ן חשבון פון אייערע שטייער חובות.

9454 ליגנוגל:
אייער פאל איז פארגעזעהן אין פונקט 2 ארט. 28 פון דער פעראָרדנונג פון מלוכה-פרע־זידענט וועגען ארבייטס-אבמאכען נאכ'ן שליסען 3 טערמינאווע אבמאכען דורכאנאנד, קוים דוי־ערט נישט קיינער לענגער ווי 3 חדשים, ווערט אזא אבמאך אנערקענט פאר אן אהנטערמיניגען ממילא קומט אייך א נארמאלע קינדיגונג.

א גייסטיגער ארבייטער האט דאס רעכט אויף א 4 וואכענדיגען אורלויב נאך יעדען קא־לענדאר-יאהר.

די ענדערונג פון וואוינארט דארף געמאל־דען ווערען אין מיליטעריש-פאל צייאישען אמט ביים מאגיסטראט.

9455 א לאנגיעהריגער אבאנענט:
ווען דער פורמאן וואלט נישט אנגעוויזען אדער געקענט אנווייזען, וועמען ער האט אייער סחורה אוועקגעגעבען, וואלט געקאנט זיין א רייד וועגען א פרזשיוולאשצעניע.

אין דעם מאמענט אבער, ווען ער ווייזט אויף, אז ער האט אייער סחורה איבערגעגעבען אנ'אנדערען סוחר איז נישט פאראן קיין שום רעכטליכען גרונד צו צוציהען זעם פוהרמאן צו פעראנטווארטליכקייט נישט בלויז נישט פאר צו־אייגנען זיך אנפערטרויטע אייגענטום, נאר בכלל געפונען מיר נישט אין דער האנדלונג פון פוהר־מאן קיין שום עלעמענט פון א שטראף-פערברעך. אזוי ווי דער פוהרמאן איז בעגאנגען א טעות, קאנט איהר געגען איהם ארויסטרעטען מיט א ציוויל-אקציע.

9456 ש. ג. פון זגערזשער 10:
פאר 1 שטוביגע וואוינונגען מוז מען צאה־לען פאר'ן 2 קווארטאל (פון 1 אפריל ביז'ן 30 יוני) 67 פראצ. פון גרונד-דירה-געלד און 3 פראצ. אויפ'ן חשבון פון די אויסגאבען.

פאר אייער אברייזע

און קוראציע, פער־זעהט אייך מיט אלע

קאסמעטישע ארטיקלען

אין דער בעקאנטער און רעעלער

Perfumerja D. MARKUS

Łódź, Piotrkowska 59, tel. 28-02

בעמערקונג: ביי יעדען איינציגען איינקויף ווערט באלד פון דער רעכנונג אראבגערעכענט 5% עקסטרא-ראבאט. קומט און איבערצייגט אייך!

גאלדענע גליקען

75) (ראמאן)

— מיר וועלען צוווארטען ביז דער חשובער מיסטער גווארעס וועט איינגאנצען קומען צו זיך. און דערווייל וועלען מיר כאפען א שמועס מיט דעם דאזיגען רושענטעלמען. דערלויבט מיר אייך צו בעקענען: מיסטער ראכאס פון סאן-לוקא און מיסטער ביל לאגאן פון לאנדאן. וואס מיינט איהר, ביל, דארף מען טון, א שטיינער, מיט אזא פער־שוין, וואס דריקט אזוי די הענד פון א מיידעל, אז זיי ווערען שיער איבערגעבראכען? ש

— מען דארף איהם אפשמייסען! — האט ביל שטרענג געענטפערט.

דאס פנים פונ'ם געבונדענעם מעטיס איז פער־קרימט געווארען פון א ציטער און די אויגען האבען זיך אנגעגאסען מיט בלוט.

— חוץ מזה — האט ביל צוגעגעבען — וועט עס איהם אויסלערנען א ביסעל איידעלער אויסצו־דריקען זיך!

ער האט זיך איינגעבויגען א כאפ געטון דעם מעטיס פאר די פלייצעס און מיט א שטארקער בעוועגונג א שטעל געטון איהם אויף די פיס.

איך האב זיך ארומגעקוקט אין צימער.

אין ווינקעל איז געשטאנען א דיקער באמ־בוס־שטעקען.

ווען דער מיסטער ראכאס האט דערזעהן, אז איך האב גענומען דעם שטעקען, האט ער א שאט געטון מיט אזא הויפען קללות אין שפאניש און ענגליש, אז אזינס האב איך נאך לעת עתה נישט געהערט אין מיין גאנצען אומרוהיגען װאנדער־לעבען.

זעהענדיג אבער, אז זיינע קללות, זידלערייען און דראהונגען שוואכען נישט אפ מיין בעשלוס, האט ער זיך אנגעהויבען דערנידעריגט און רחמים־דיג צו בעטען:

— דערהרגע מיך, פראנא! — האט ער געשרי־גען — דערהרגע מיך! איך'ל האב נישט קיין מורא פאר'ן טויט!

— װארט אקארשט צו, ליבער פריינט! — האט איהם ביל אפגעשטעלט — דערהרגענען דיך איז צופיל כבוד פאר דיר! לייג זיך דערווייל אויפ'ן טיש...

ער האט א נעם-געטון דעם מעטיס פאר'ן קאלנער און א וואליע-געטון אויפ'ן טיש מיט'ן רוקען אויבען.

מיט א געפייף האט מיין שטעקען איבערגע־שניטען די לופט.

— דאס איז מיין טייערינקער — האב איך געזאגט אויף שפאניש — אטא דאס וועט דיך אויסלערנען ,ווי צו האנדלען אין בעצוג צו א פרוי...

צי האט איהם די דאזיגע לעקציע מיינע צו־ניץ געקומען, ווייס איך נישט; איך בין אבער זי־כער, אז דער מיסטער ראכאס וועט זי געדענקען אויף אויסענווייניג ביז'ן טויט אריין.

ער האט אזוי געשריגען און געמאכט קוויטשעס אז ס'האט מיך שוין געארט, וואס איך האב נישט קיין דריטע האנד אויף צו פערשטעלען זיך די אויערען.

ווען ער האט ענדליך אנגעהויבען צו כארכלען און די געשרייען זיינע האבען זיך פערוואנדעלט אין שוואכע, וויינענדיגע קרעכצען, האב איך איהם געהערט מכבד צו זיין מיט'ן חלק באמבוס-שטעקען און געלאזט איהם געמאך.

ביל האט ארונטערגענומען דעם מעטיס פון טיש און ארונטערגעווארפען איהם אויף דער ערד...

— די לעקציע איז געענדיגט — האט ער אויסגערופען — דאס צווייטע מאל, מיין ליבער יאנ־קעלע אז איהר וועט טשאטעווען אויף פראראנ'ן, וואלט איהר פעסטער פערקנעפלען די פלוזערן...

איך האב זיך פונאנדערגעלאכט.

— לאמיר זיי דא איבערלאזען ,ביל. זאלען זיי ליגען און אויסליגען זיך! מאריא איז ש'ין געוויס גרייט. קומט.

בעגלייט פון ראכאס'עס קללות זענען מיר א־ראפ מיט די טרעפ, צושליסענדיג הינטער זיך די טיר.

אונטען, האט אויף אונז געווארט מאריא מיט א וואליזקע אין דער האנד.

לויט'ן אויסדרוק פון איהר פנים, האב איך דערקענט, אז זי האט געהערט ראכאס'עס גע־קוויטשערייען און קרעכצען.

— מאריא, — האב איך געזאגט, אפנעהמענ־דיג פון איהר די וואליזקע — דאס איז ביל. ער איז אונזער בעסטער גוטער פריינד.

זי האט פריינדליך אויסגעשטרעקט צו איהם די האנד און פערשעמט ארויסגעשעפטשעט:

— איך דאנק אייך זעהר!

ביל האט זיך נידריג פערנויגט, און א קוש געטון א הויך דינע ווייסע פינגער.

— איך זוך נישט קיין דאנקבארקייט, — האט ער געענטפערט קוקענדיג אויף איהר מיט א שמייכעל — די מעשה אליין געפעלט מיר!

— זענט איהר גרייט, מאריא? — האב איך א פרעג געטון.

זי האט א שאקעל געטון מיט'ן קאפ און מיר זענען געפלויגען ארויס פון הויז.

דער אויטא איז געשטאנען אויפ'ן זעלבען ארט וואו מיר האבען איהם איבערגעלאזט.

ביל האט שנעל אנגעצונדען די עלעקטרישע לאמפען, וואס האבען העל בעלויכטען דעם וועג.

ביים סאמע אויטאמאביל האט זיך מאריא פלוצים א וואקעל געטון און איז שיער נישט אנידערגע־פאלען.

איך האב זי בעצייטענס בעוויזען אונטערצוכאפ־פען און אונטערהאלטען.

— מיר... מיר איז פלוצים נישט-גוט געווא־רען, — האט זי ארויסגעשעפטשעט — פון נעכ־טען אז װאנער האב איך גארנישט געגעסען.

איך האב זיך נישט געקענט איינהאלטען פון אויסוירלען אויפ'ן קול די אויסוואורפען.

צארט ארומנעהמענדיג מאריא'ן האב איך זי אריינגעזעצט אין אויטא.

— מיר וועלען עס באלד מאכען, איז ארד־נונג, — האב איך זי בערוהיגט — אינא אויראם! ווי-אזוי האב איך עס פריהער נישט א טראכט געטון.

איך האב געעפענט מיין וואליזקע און ארויס־גענומען פון דארטען די בוטערבראדען וואס די „מוהמע מערי" האט מיר מיטגעגעבען.

מאריא האט דאנקבאר א שמייכעל געטון, און אויף איהרע בלאסע באקען, האט זיך בעוויזען א שוואכע ראזקייט.

(פארזעצונג קומט)

שבועה דאורייתא.

דאנערשטאג, דעם 11. יולי ד. י. 10 א זייגער פריה וועט אין דער אלטשטעטישער שוהל שווערען חנינה ראזענבוים (זגיערזשער 3) צוליב א סכסוך פון 172 זל. מיט'ן הויזווירט זגערזשער 3, לויטן פסק-דין פון פרידענסגעריכט. ישראל הערש וואלקאוויטש,

הויזבעזיצער פון פלאץ קאשטשעלני 3. 8249

קנה חכמה קנה בינה ואל תט מאמרי פי

אז די דארפסט ערלעדיגען סאנדאוועזאכן זאלסט דו גלייך קומען צו לויפען אין ביורא

17 פיעטריקאווער 17

52 זאכאדניא 52

אז תלך לבטח דרכך

ווייל אין ביורא ביי ה' מאנעלא ווערט געוויסענהאפט ערלעדיגט און געשריבען אלע סאנדאווע זאכען, ביטעס, קלאזוזלעס, זאבעזפיעטשעניעס אויף אלע שטעט אין פוילן, קארנע און ציוויל אפעלאציעס, אדוואלאניעס, אינטערציזיעס, ספעציאליכט פון שותפות-אקטען, איבערזעצונגען אין אלע שפראכען.

מיט אכטונג

י. מאנעלא, פיעטריקאווער 17

דורכגאנג זאכאדניא 52.

מעכאנ. שלאסערייי און שווייסערייי

J. REDER

Łódź, Konstantynowska 11

אנגענומען שלאסערייי

נעהם אן אלער-ארט שלאסעריי-ארבייט און צופאסען פערשידענע מאשינען-טיילען און שווייסונגען, פאר שטריקער ווערט געליפערט טישען מיט מעסטערס פו 30 זל. אן. פאראפינערס פון 7 זל. אן.

---

44 וויכטיג פאר מחותנים 44

קויפט נישט קיין

מעבער

בעפאר איהר איבערציינט אייך נישט אין מיין מעבעל-געשעפט

גדאנסקא (דלוגא)

44 Ch. LAZNIK, tel. 62-56 44

ווייל בא מיר קענט איהר קויפען מעבעל שיין, גוט און בילינ בעמערק. אויך קויף איך פערשידענע מעבעל, דיוואנעס, פעלצען, נייטמאשינען און צאהל די העכסטע פרייזען. געדענקט, 44 נאר 44

לעטשניצע פון דאקטוירים ספעציאליסטען

און דענטיסטישער קאבינעט.

בזשעזשינער 11, טעלעפאן 37-63

אפען פון 9 פריה ביז 7 אווענד.

ד"ר אימיך נאז, האלז, אויערן קר.	$4^1/_2$—$3^1/_2$
ד"ר קערשנער קינדער-קראנקה.	11-9 $4^1/_2$-3
ד"ר שיפמאן אינערליכע קראנקהייטען	2—12
ד"ר לובימש הויט און געשלעכט-קר.	$1^1/_2$—$12^1/_2$
ד"ר שמירגעלד נערווען און גמוטינע קר.	2—1
ד"ר גאלדבלאט אויגען-קראנקה.	$1^1/_2$—$12^1/_2$
ד"ר וויים כירורגישע קראנקהייטען	3—2
ד"ר שמערלאווסקי פרויען-און געבורטס-הילף	$4^1/_2$—$3^1/_2$

פסיכא-טעראפיע, שפראך-שטערונגען ווי שטאמלען א.א. און פאקען-שמעלן, קינסטליכע בערג-זון-בעשטראהל, איינשפריצונגען, מאסאזשען, עלעקטריזאציע, אפעראצ. אויף פערלאנג הויזמען אין שטאט. אין לאבאראטאריום ווערען אנגענומען אלע ארט אנאליזען, אויך פלעגמע און בלוט אימפונגען נעגען שקארלאטין.

ביי דער לעטשניצע איז געעפענט געווארען

א רענטגען-אינסטיטוט.

ד"ר לאזשינסקי סטאראפאלסקא צאהן-ארצט 1—10 6—3 קינסטליכע צעהן, קאראנען, מאסטען א. א. וו.

די לעטשניצע איז אויך אפען זונטאג

פראטעסט.

איך פראטעסטיר ווי אמשארפסטען גענען דער האנדלונג פון ה' יעקב דוד אייזענבערג, וואס שטעלט דיג דעם אגאנס דעם 29—5/7 אין „נייעם פאלקסבלאט" נומ' 155 וועגען דער טעטיגקייט פון דער קאאפעראטיווער באנק, שייבלערט ראיאן (קילינס יגא 120) האט ער מיך מיט א פריוואטער ביזער כונה נישט אריינגעשטעלט אין דער פערוואלטונג, מיט דעם ערקלער איך, אז איך בין אין דער פערוואלטונג א מיטגליד מיט גלייכע זעלבע רעכט, וואס דער ה' אייזענבערג.

מיט אכטונג דוד לעווקאוויטש, גלובנא 54

פערוואלטונגס - מיטגליד פון דער קאאפעראטיווער באנק שייבלערס ראיא, קילינסקיעגא 120.

8248

PALMA-PATENT

וויכטיג פאר לעטניקעס

אנשטאט זיך צו בארגען א בעט אויף אבנויץ-געלד

קויפט בעסער פאר'ן זעלבען געלד

אנ'עכט פאטענט'ירט בעט מיט א מאטראץ

PALMA-PATENT וואס איז פערזעהען מיט דער שוץ-מארק

פאר וועלכען מיר גאראנטירען אויף 3 יאהר.

אויסערדעם, בעזיצען מיר שטענדיג אויף לאגער אין א גרויסען אויסוואהל

ניקעל-בעטען, אמעריקאנקעס,

ניקעל-קינדער-בעטען, קינדער-וועגעלעך,

טיש-בעטען, קינדער-בענקעלעך

מעטער-מאס, אויף רעדלעך.

מאטראצען גאבעטע, שאטקאווע און קאנאדיסקע קאזעטקעס און טאפטשאנעס

בעמ.: בעטלעך מיט וועגטלעך ווייס און ברוין 17 זל., פאלאווע-בעט. 14 זל.

רעעלע בעהאנדלונג. פאבריקס-פרייזען. זעמטליכע רעפעראטורן.

הורט לאדז, פאלנאצנא 24, טעל. 31-85. דעטייל

לעטשניצע פון דאקטוירים ספעציאליסטען

און ערצטליך-דענטיסטישער קאבינעט

זגיערסקא 17 טעל. 16-33.

ד"ר ראקאווסקי נאז האלז, אויערן קר.	11—16 5—2 7—6
ד"ר רוזשאנער הויט און געשל. א פעמ קר.	10—11 1—2
ד"ר נאלדשטיין אויגען-קראנקהייטען פאלאק	1—2 7—8
ד"ר יוסטמאן נערווען קראנקהייטען	12—2
ד"ר ראזענצווייג קינדער-קראנקהייטען	10-12 4-5
ד"ר פאפירני פרויען און געבורטס-הילף	$1-11^1/_2$ 5-6
ד"ר קאנטאר כירורגישע-קראנקהייט.	4-5 און 1—2
ד"ר ווייגבערג אינ. הארץ לונגען-קר.	12—1, 8—7
ד"ר כטופעל רענטגען	10—12 4—6
א. נראדזענטשיק צאהן-ארצט	5—7
נ. ראזעס צאהן-ארצט	9—2

צאהן-טעכניקלונג, פאליעטונגען, קראנען, פאסטען א. א. וו.

בא דער לעטשניצע איז געעפענט געווארען

א רענטגען-אינסטיטוט

הילונג פון הויט קראנקהייטען מיט קאפ (פארך) מיט רענטגענשטראלען, פאר באשטראלונג און דורכלייכטונגען, קווארץ-לאמפע, דיאטערמיע, עלעקטריזאציע, אלע מעגליכע אנאליזען. א קורס פאר שטאמלער.

אימפונגען נעגען שארלאך (שקארלאטין) פון 4—5 נאכב.

די לעטשניצע איז אויך אפען זונטאג.

וויזיט אין דער שטאט.

ערצט.-קאסמעטיש. קאבינעט

פרל. מארקוס נעהמט אן פון 5—7 אווענד

ביכער אויף ראטעס!

אלע ליבהאבער פון יודישען בוך האבען איצט א גינסטיגע געלעגענהייט זיך אנצושאפען, אויסצאהלענדיג יעדע וואך קליינע ראטעס, די ווערק פון די יודישע קלאסיקער: מענדעלע, פרץ, שלום-עליכם, נאמבערג, לייוויק, אפאטאשו, גלאזמאן, רעזענס לעקסיקאן, זכרונות פון אב-קאן און אלע אויסגאבען פון די פערלאגען: „קולטור-ליגע", „בושאזא", יאטשקאווסקי.

די 10 בענדער פון זשאן קריסטאף מיט'ן בוך פון סט. צווייג וועגען ר. ראלאן, וואס האבען ביז איצט געקאסט 52,50 זל. בעקומט מען איצט נאר פאר 22,80

בעמ.: יעדער, וואס קויפט ביכער פאר 10 זל. וועט בעקומען דאס בעריהמטע בוך אויף מערב—קיין נייעס פון רעמארק נאר פאר 1,50 זל.

בוכהאנדלונג נ. בערלינסקי

אלט-שטאט 12, לינקע אפיצינע, 2-טער שטאק

צו פערדינגען

א צימער

צו ערפאהרען אין די צוקערניע ביי ה' קליינמאן 10 גרינעם מארק 10.

א בודקע

מיט א שויפענסטער איבערצוגעבען צוליב אפרייזע געוויסען פאר א שוסטער. צו ערפאהרען בושעזשינער 12 אלטמאן. 8247

עס ווערט געזוכט

פארמירער

צו שטרומף, ווי אויך מעדלעך צו לערנען ראפערזשירען צו ערפאהרען זגערזשער 19, פראנט, 2. שטאק. 8249

עס ווערט געזוכט

א טיכטיגער יונגערמאן

פון 18—20 יאהר מיט גוטע רעקאמענדאציעס, בעקאנט אין דער טריקאטאזש-בראנזשע. אפערטען אפצוגעבען אין אדמ. פאר „ב."

א מעבלירט צימער

פאר א יונג פאר-פאלק איבערצוגעבען קאן אויך זיין פאר 2 מעדלעך מיט בעקאממונגג. ערפאהרען ביי וויערנשטאדט, פאלודניאווא 24

השבת אבדה.

געהענדיג פון פיעטריקאווער 51 האב איך פערלוירען 2 דאלאר.

דער ערליכער געפינדער ווערט געבעטען אפצוגעבען צום ציימונגס - פערקויפער גאלדבערג, פיעטריקאווער 51.

השבת אבדה.

ס'זענען פערלוירען געווארען 3 וועקסלען: 1) 2 וועקסלען צו 84 זל. אויסשטעלער מילשטערק, אדרעס וואלפיש, צאהלבאר דעם 1/8 און 1/9 1929. 2) א וועקסעל אויף 70 זל. אויסשטעלער סאלא שווארץ, אדרעס וואלפיש, צאהלבאר דעם 1/8 ד. י. די וועקסלען ווערען ערקלערט פאר אומגילטיג. אפצוגעבען געגען בעלוינונג צו וואלפיש, פיעטריקאווער 294.

Dr. W. ŁAGUNOWSKI

Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych **przeprowadził** się na ul. **Piotrkowskiej 70** róg Traugutta). Przyjmuje od 8^{30} do 10^{30} rano, od 1-ej do 2^{30} pp., od 6 do 8^{30} wiecz. w niedziele i święta od 10 do 1-ej.

Dr. med.

H. LAJCHTER

צאהן-כירורג

דזיאסלע, קין, גימען, און צונג-קראנקהייטען.

Konstantynowska 9. telefon 49-66 od $1^1/_2$—5 po poł. 4604

Dr. med.

W. EYCHNER

גינעקאלאג-אקושער

נאווראט 11. טעל 84-72

נעהמט אן פון 3—6 אווענד.

Dr. med.

L. Pikielny

ארצט

ספעציעל ארצט פאר ניר-בלאז-מאן הארן - קראנק

NAWROT 8

tel. 19-90

עמפפאנגט פון 4—7 אוו. נעמט אויך אן אין די לעטשניצע „Zdrowie" נאוואט 3 פון $12^1/_2$ ביז 2 נאכמ.

מאשין - לעבער

דורך צוגעשטעלט אומסאנסט ביי

ג. גאלדמאן צעגעלניאנא 29

שפארט-געלד

קויפט שירמס, שטעקענס

נאר אין דער ווערקשטעט

ס. פיינענבוים, נאווראט 19

ווייל איהר קענט דארט קויפען מיט

ווי איבעראל ביליגער 25%

אכטונג! מ'ציהט איבער שירמען און מאכט רעפאראטורן

Dr. med.

M. Rubinlicht

אינערליכע און קינדער-קראנקהייטען.

ווסכאדניא 23, טעל. 68-00

נעהמט אן פון 12—2 מיטאג און פון 7—$8^1/_2$ אוו.

Dr. med. **J. Lubicz**

ORTOPEDA, Gdańska 28, tel. 41-46

קראנקהייטען פון די ביינער, געלענקען, פערקרימונגען פון די פלייצעס און גלידער. אייגענע פראצאוניע פון זעמטליכע ארטאפעדישע אפאראטען, ווי: הקלאדקעס אויף פלאטפוסען, קינסטליכע פיס, גארסעטען א. ז. וו. עמפפאנגט פון 5—7 אוו.

צוריקגעקעהרט.

Dr. med.

B. Robinzon

אינערליכע און קינדער-קראנקהייטען.

פעטריקאווער 10, טעל. 31-86

נעהמט אן פון 8—$9^1/_2$ פריה און פון $3^1/_2$—$4^1/_2$ נאכמ.

Dr. med. NIEWIAŻSKI

ספעציאליסט פאר סיפיליס, טריפער און הויט-קראנקה. בעהאנדלונג פון מענער-שוואכע.

אנדזשעיא 5, טעל. 59-40

עמפ אן פון 8—10 פריה און פון 5—9 אווענד. באזונדערער ווארטע-זאל פאר פרויען.

Dr. Różaner

ספעציאליסט פאר הויט-, וועגערישע קראנקהייטען און מענער-שוואכע.

הילונג מיט קווארץ-שטראהלען און דיאטערמיע

DZIELNA 9 (Narutowicza), tel. 28-98.

נעהמט אן פון 8—10 און פון 5—8, פרויען פון 4—5

ווארטע-זאל פאר פרויען.

כעמיש-באקטעריאלאגישע לאבאראטאריע

מאגיסטער נ. שאז

פעטריקאווער 37, 2 שט., פראנט.

אנאליזען פון קאל, אורין. לייכען א. ז. וו.

אורין-אנאליז - 4 זל.

PORADNIA WENEROLOGICZNA

פון דאקטוירים-ספעציאליסטען

זאוואדזקא 1.

נאר פאר וועגערישע הויט-קראנקה. און מענער-שוואכע אנאליזען פון בלוט און אויספלוס אויף סיפיליס און טריפער. קאנסיליומס מיט ספעציאליסטען פון אורא-לאגישע און נערווען-קראנקהייטען. קווארץ-לאמפ. עלעקטרישער הייל-קאבינעט קאסמעטיק.

— — טעגליך פון 8 פריה ביז 9 אוונט. — —

פון 11 ביז 12 ביי טאג און פון 2 ביז 8 נאכמ. נעמט-אן א פרוי-דאקטאר נור קינדער און פרויען זונטאג פון 9 פריה ביז 2 נאכמיטאג.

— באזונדערער ווארטע-צימער פאר פרויען. —

וויזיט 3 זל.

אכטונג לעטניקעס!

אין ווישניאווא-גורא

און דער ווילע אראנאוויטש, פראנט, ביים שוסטער בעקומט מען טעגליך 7 א זייגער פריה דעם

„נייעם פאלקסבלאט"

ס'ווערט אויך אבגעשיקט א היים.

אבאנעמענט-פרייז: אין לאדז — 5 זל. א חודש מיט צושטעלונג א היים; אויף דער פראווינץ — 6 זל. א חודש; אין אויסלאנד — 8 זל.

פאר'ן אינהאלט און טערמינען די אנאנסען איז דער פערלאג נישט פאראנטווארטליך. די אדמיניסטראציע איז אפען ביז 2 נאכמ. א טעגליך.

אנאנסען-פרייז: פאר'ן טעקסט—18 גר. פרייטאג און ערב יו"ט—24 גר. אין דער דיים 8 שפאלטען; אין טעקסט—40 — 60 — 4; נאכ'ן טעקסט—12 — 18 — 8 פאר א מילימעטער-שורה; אויסער דער שטאט 50 פראצ. טייערער. אויסל. 100 פראצ. טייערער. מעלדונגען—10 גר. א ווארט.

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat" Spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg. Redaktor odpowiedzialny Ch. Kaufman.
Czcionkami i druk „Najer Folksblat" Piotrkowska 21;